

Kertbarát

magazin

Ára: 650 Ft

www.kertbaratmagazin.hu

KÁLID ARTÚR ÉS MURÁNYI TÜNDE

IDEGEN TÁJAKON TULIPÁNÜNNEP

SÁRGA FÜRTÖK

ASZTALDÍSZEK

Construma
Kert
melléklettel
1000 Ft-os
Oázis
vásárlási kuponnal

SZÉP RÓZSÁK
SZÉP KERTEK

VENDÉGLÁTÁS

ÖRÖK GYÜMÖLCSÖKBŐL

9 770133 943000 15003

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ

FIZESSEN ELŐ 20% KEDVEZMÉNNYEL!

**EGY
ÉVRE**
AZ AKCIÓS ÁR

MAGYAR MEZŐGAZDASÁG:	23 040 Ft	18 480 Ft
KERTÉSZET ÉS SZŐLÉSZET:	20 400 Ft	16 320 Ft
KISTERMELŐK LAPJA:	4 680 Ft	3 720 Ft
MÉHÉSZET:	4 680 Ft	3 840 Ft
KERTBARÁT MAGAZIN:	3 600 Ft	2 880 Ft
PEGAZUS - A LOVASOK LAPJA:	8 340 Ft	6 600 Ft

A lapok az alábbi elérhetőségeken fizethetők elő:

Bármely postahivatalban, a kézbesítőknél, a hirlapelofizetes@posta.hu e-mail címen, vagy a 0680/444-444-es számon.

Az akció időtartama: 2015. március 01. - 2015. május 30.

Az ajánlat más akciókkal nem összevonható!

Kertbarát

magazin

www.kertbaratmagazin.hu

Készült a Kertészet és Szőlészet szerkesztőségében
Alapítva: 1977.
38. évfolyam, 2015/3-4. szám,
2015. március 20.

FŐSZERKESZTŐ:
Biza Klára
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Algeier Wendy
TERVEZŐSZERKESZTŐ:
Végh György
OLVASÓSZERKESZTŐ:
Vass Alexandra
TITKÁRSÁG: Kiss Jánosné

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ:
1141 Budapest, Mirtusz u. 2.
Postacím: 1591 Budapest, Pf. 294
Telefon: 273-2290
Tel./fax: 273-2285
E-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

A címkép a Floradania felvétele

Kiadja a Magyar Mezőgazdaság Kft.
Felelős kiadó:
HÁJÓS LÁSZLÓ ügyvezető igazgató
SÁRI ENIKŐ ügyvezető igazgató
Marketingigazgató:
HORVÁTH ROLAND
Ügyfélszolgálat:
Husztiné Csekó Emma
Tel.: 470-0411, fax: 470-0410
HIRDETÉS:
Kiss Jánosné
Tel.: 273-2285, 273-2290
titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu
Bácsi Nóra
Tel.: (+36)-(30)-982-6369
barsi.nora@magyarmezogazdasag.hu

Minden jog fenntartva!
A lapból értesítéseket átvenni csak a Kertbarát Magazinra való hivatkozással lehet.
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Terjeszti a Magyar Posta Zrt., a Lapker Zrt., valamint az alternatív terjesztők

KÜLFÖLDÖN TERJESZTI:
Color Interpress Kft.
1039 Budapest, Hatvány L. u. 14.
Telefon: 243-9232
Fax: 243-9242

Előfizetésben terjeszti a Magyar P. Zrt.
Levél Üzletág, Központi Előfizetői és Áruszállásment csoport, 1900 Budapest.
Előfizethető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, valamint megrendelhető e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu címen.

További információ (06)-(80)-444-444

Előfizetési díj:
egy évre: 3600 Ft, fél évre: 1800 Ft

NYOMJA: Ipress Center Hungary Kft.
Vác, Nádás u. 4.

Felelős vezető:
LAKATOS IMRE ügyvezető
A nyomdai megrendelés törzsszáma: Sz-12/99
Nyomás: 2015. március 16.
HU ISSN 0133-9435

www.mgonline.hu
Szerkesztő:
Pap Edina

Vitaminbajnokok

Ilyenkor tavasszal már vágyunk a friss zöldségre, gyümölcsökre, alig várjuk, hogy kertünkben sarjadjon a borsó, retek, érjen az első cseresznye, szamóca. Közben a zöldséges pultok kínálatában már jóval korábban ott kínálja magát mindegyik. Némelyikük (paprika, paradicsom) télen is folyamatosan elérhető. Vegyük, ne vegyük, együk, ne együk? Az utóbbi években túlfutott sok érvert sorakoztatunk föl a primőr zöldségek ellen. Internetes portálok, egyéb híradások kutatásokra hivatkozva egyenesen szennyezettnek kiáltják ki a hajtattott (primőr) zöldségeket. Állítják, hogy az elmúlt évtizedek alatt jelentősen csökkent a vitamin- és ásványianyag-tartalmuk. Ha valóság is az adatok (ez a kutatók szerint erősen megkérdőjelezhető), akkor valószínűleg egyszeri mérések megtévesztő eredményei.

Hazai kutatók megállapították, hogy a vitaminok, antioxidánsok képződésében a termesztési mód helyett sokkal inkább meghatározó a fajta, a hőmérséklet, a sugárzás, a víz- és tápanyagtartalom, illetve a termés érettségének foka. Behatóan vizsgálták a paradicsomot és a paprikát. A paradicsom legértékesebb tápeleme a köztudottal ellentétben nem a C-vitamin, hanem az antioxidáns hatású, rákmegelőző likopin. A mérések szerint ugyanazon paradicsomfajta hajtattott körülmények között többet termelt belőle, mint a szabadföldön nevelt állomány, ugyanis e hasznos vegyület 32 °C fölött, azaz a nyári hőségben nem képződik a termésben. A C-vitamin-bajnok paprikánál viszont a hajtattott alulmaradt a szabadföldivel szemben, mert C-vitamin-szintje a napsütés mennyiségétől függ, és abból bizony a szabadföldön többet kap. A különbségek azonban nem égbekiáltók, tehát a hajtattott paprikában is van bőven C-vitamin, még ha „szerényebb” íze miatt az ellenkezőjére következtetnénk.

Más okból sem áll jól a primőr zöldségek „szénája”: agyonpermetezik, hangoztatják sokan. A valóság azonban másképp fest: a korszerű üvegházakban (már hazánkban is sok ilyen működik!) a külvilágtól szinte elzártan nevelik a paprikát, paradicsomot és más zöldségeket, így a növényeket kevésbé veszélyeztetik a kártevő atkák, tripszek, tetvek. A szabályozott légterű növényházi hajtattás előnye az is, hogy betelepíthetők és felszaporíthatók a kártevők természetes ellenségei (ragadozó atkák, ragadozó poloskák, fűrészdarazsak), ezért a kertészek alig terhelik rovarölő szerekkel a növényeket.

A WHO kimutatása szerint mi, magyarok kétségbeesetten kevés zöldséget és gyümölcsöt fogyasztunk: a lakosságnak több mint a fele nem jut hozzá a napi 400 grammal megállapított minimális mennyiséghez, és mintegy negyede ennek a felénél is kevesebbet fogyaszt. A fiataloknál még rosszabb az arány. Tény, hogy a zöldségek és a gyümölcsök elengedhetetlenek szervezetünk egészséges működésének fenntartásához. Kár lenne kihagyni a jórészt csak primőr zöldséget kínáló kora tavaszi hónapokat.

Algyői Wendy

KEDVENCE VÁLASZTÁSA

Mesterséges színezék,
ízfokozók és tartósítószer
hozzáadása nélkül

www.intermix.hu
www.facebook.com/joseramagyarorszag

Kertbarát

BEMUTATJUK

6 Kék-sárga évelőágyás
napos helyre

16 Balkonkert

48 Előzzük meg a bajt!

49 Az egészséges tóért

50 Mellőzött sárgák

53 Spárga, rebarbara
és angyalgyökér

62 Permetezés helyett
injektálás

KERTET ÉPÍTÜNK

12 Szép rózsák, szép kertek

22 Ahol még a fű se nő

KERTEK-EMBEREK

8 Kálid Artúr – Murányi Tünde

28 Egy életre szóló ösvény

IDEGEN TÁJAKON

19 Tulipánünnep

ITTHON

26 A leánykőöröcsin

MELLÉKLET

41

CONSTRUMAKERT

4. Dísznövény és kertépítészeti
szakkiállítás és vásár

IDŐSZERŰ

31 A szürke hónapok után

36 Itt az idő

KERTÉSZPALÁNTA

38 Legyen saját kerted

VENDÉGLÁTÁS

56 Örök gyümölcsökből

MAGOT KÜLDÜNK

67 Tengerparti borfa

KÖSSÜNK VIRÁGOT!

58

Tavaszi ötletek
Mesteri asztalok
Fiataloknak
Fontos a tálalás

64 Posta

ÉVELŐÁGYÁSOK A KERTBEN

KÉK-SÁRGA ÉVELŐÁGYÁS NAPOS HELYRE

A színek hangulatalakító hatására építve kellemesen hűvös érzetű virágágyást alakíthatunk ki. Képünkön erre mutatunk szép példát.

A szamárkenyér és a zsálya kékje szép kontrasztot ad a cickafark halványsárgájával, a fészkesvirágúak közé tartozó fehér margarétával és mongolószirózsával (*Kalimeris*). Hátról az ágyás szegélyében pompásan virágzik a lizinka, mellette a japánfű terjedelmes bokra törekszik az ég felé. Őszre mintegy 2,5-3 méter magasra nő, teljesen lezárja a teret. Kevésbé látványos épületek, bozót eltakarására is kiváló.

Kertünk napos részein hosszú életű, szárazságtűrő évelőkből, éveken át díszlő virágágyást alakíthatunk ki. Csak nyári szárazság esetén szükséges egyszer-kétszer alaposan megöntözni őket. Elvirágzás utáni, de magérlelés előtti visszavágással, egy-két öntözéssel másodvirágzásra serkenthetjük növényeinket, és ezáltal a tövek élettartamát is megnöveljük. Késő ősszel – a díszfüvek kivételével – tenyérynyre a talajfelszín fölött vágjuk vissza őket.

Ambrus Mária

Margitvirág (Leucanthemum)

1. **Japánfű**
(Miscanthus sinensis 'Gracillimus')
2. **Cickafark**
(Achillea 'Moonshine')
3. **Margitvirág**
(Leucanthemum 'Alaska')
4. **Mezei zsálya**
(Salvia pratensis 'Rapsody in Blue')
5. **Sötétkék szamárkenyér**
(Echinops ritro)
6. **Orvosi zsálya**
(Salvia officinalis 'Berggarten')
7. **Pipitér hybrida**
(Anthemis 'Wargrave')
8. **Virginiai veronika**
(Veronicastrum virginicum)
9. **Kelet-ázsiai lizinka**
(Lysimachia clethroides)
10. **Óriás japánfű**
(Miscanthus floridulus)

A TERRA NOVA NURSERIES ÉS ALGEIER WENDY FELVÉTELE

TENYÉRNYSI BOLDOGSÁG

Néhány percre a forgalmas közlekedési csomóponttól csöndes, árnyas utcában találjuk a művészpár otthonát. Százados fák lombja borul a

kapu fölé, a ház mögött valósággal elrejtőzik a meglepetésekkel teli kicsi kert. Termő banánfával, szőlővel és angyaltrombitával, csodás hosszú, boltíves pincével. A háziak lelkesen kísérik körbe, és mutatják új büszkeségeiket.

• *Tudtam, hogy kertés gazdák vagytok, de azt nem sejtettem, hogy ennyire friss az élmény. Hogy zajlott a „honfoglalás”?*

– 2013 karácsonyán érkeztünk, és jóformán mindent örököltünk itt. Még Okit is, a szelíd tacskó-vizsla keveréket. Tavasszal aztán nekiláttunk megismerkedni a növényekkel. A legérdekesebb a banánfa, ami szerencsésen áttelelt a takarásban. Szépen virágba borult, még termést is hozott, bár elég piciket – mondja Artúr, aki szorgalmasan fényképezte a pesti kertben szokatlan gyümölcstermést. – Sikertől az igen

Sajátos hangulatú városrész Pesten a Wekerletelep. A múlt század elején épült ligetes, kertváros jellegű együttest a kor legjobb építészei tervezték, mértani alapú településszerkezetét, népi szecessziós stílusát mindmáig megőrizte. Körülhatárolt mini város vagy barátságos falu a városban – ahogy vesszük. Lakói mindenestre úgy érzik, itt élni öröm, wekerleinek lenni életforma. Közéjük tartozik immár jó esztendeje a Kálid Artúr – Murányi Tünde színészházaspár is. A belvárosból költöztek a kertés házba két gimnazista gyermekükkel, és „tanuló kertészként” együtt kóstolgatják a természet apró csodáit.

PRÁG FERENC FELVÉTELEI

kopár fűvet is kizöldíteni. Szerettem volna szép gyepet, trágyáztam, szellőztettem, bőségesen locsoltam. Büszke vagyok, hogy ilyen dús lett. Igaz, a nyírás most épp elmaradt, mert nem voltunk itthon. A szőlővel viszont megjártam, amikor kérdeztem az előző tulajdonost, hogy mi a teendő vele, csak annyit válaszolt: figyelni kell nagyon – ebben maradtunk. Hát én egyik kezemmel jót, a másikkal rosszat csináltam; locsoltam, de permetezni is kellett volna. Hajnalban a pára megült mindent, jött a nappali meleg, ami tönkretette a szőlőt. Állítólag betegségekre érzékeny fajta a *Pannónia kincse*. Talán majd jövőre sikerül.

Virágmagok a déditől

Üldögélünk a nagy kerti asztal körül a nyárutói békés napsütésben. Szemben Tünde, Artúr és Rebeka, lábuknál Oki nyújtózik hűségesen. Csak a nagyfiú, Tamás hiányzik, ő még a Balatonnál maradt a barátaival. A csöndben madárdal zendül, szitakötő röpdös – talán a felfújható medence vize csábította ide. Köröttünk tarka virágok.

• *Az embernek igazán attól nő a szívéhez a kert, ha maga is ültet bele.*

– A lugas egyik felén illatos lonc futott, a másik oldalára már mi ültettük a párját – mutatja Tünde. – Reméljük, hogy megerősödik az is, és egyszer majd szépen összeérnek. Ezek a sárga virágok pedig, amelyiket mi napvirágnak hívunk, azért olyan kedvesek, mert még a dédikétől vannak a magjai. A Balatonról, a litéri házuk kertjéből került az édesanyámékhöz Tatabányára, ahol én is felnőttem. És most, hogy lett saját kertünk, ide is hoztam a magokból. Lelkiileg fontos nekem ez a családi örökség.

• *Lesz, aki folytatja a hagyományt?*

– Remélem, hiszen a sok színes kukacvirágot, büdöskét, futómuskátlit együtt ültettük Rebussal. Ő is szereti a virágokat – öleli magához a lányát Tünde.

• *És a bátyja?*

– Néha őt is rá lehet venni erre-arra – nevetnek a szülők. – Például a kisházon ő nyírta le a tetősövényt, ami nem akármilyen teljesítmény. Gyakorolhatta kedvenc sportját, a falmászást!

• *Mire szolgál a kert végében álló házikó?*

– A korábbi lakó dobos, az ő hangstúdiója volt. Most ez a „titkos szoba”. Egyelőre garázs is, raktár is, hiszen az előző lakásunkból 280 ládával érkeztünk. Onnan nyílik a pince is, ami egészen fantasztikus, azt látni kell!

Trisztán és Izolda

Belépve a titkos szobába, kedves családi emlék kerül elő: a „nagy fotó”. Tündét és Artúrt örökíti meg azon a legendás '96-os

vígszínházi előadáson, ahol a két fiatal Trisztán és Izolda szerepében annak idején egymásba szeretett.

– A Ráday utcában tágas nagypolgári lakásunk volt, festményekkel, méretes fényképekkel a falon. Ott sok minden elfért, ez az otthonunk viszont egy kis ékszerdoboz, itt kevesebb tárgy fér el. Még keressük a helyüket, de nem kapkodunk, van idő, ha Isten is úgy akarja, itt fogunk megöregedni. Nem kell ennél nagyobb ház, se nagyobb kert, nem is győznénk munkával. Ebbe a kicsi kertbe boldogság nekünk kijönni – súgja Tünde, olyan bárszónyeleg hangon, ami a szavaknál is többet mond. Utóbb megnézzük a pincét is, tényleg elvarázsolt hely. Hosszú, boltíves járata teljes egészében körbetéglázva. Föntről, akár a kristályos cseppkövek: növényi gyökerek lógnak.

– A pincerendszer egyidős a teleppel, gondosan megépítették. Még nem tudjuk, mire használjuk, de nagyon tetszik.

• *Remek bulikat lehetne benne csapni a barátokkal.*

– Azt is kérdezték már, miért nem termesztünk itt gombát. De ilyesmit el se tudok képzelni, mert mi nagy kirándulók, erdőjáró gombászok vagyunk. Gombát találni nagy kaland!

• *Így igaz. Viszont ilyen szép, öreg bélyeges téglákat lelni is öröm. Ódon hangulat adnak.*

– Benn a lakóházban is annyi az apró rejtett finomság! Régi cserepekből rakták le

a padlót, alatta pedig a modern padlófűtés. Szép a ház, és hihetetlen célszerűn tervezték, gépészetileg is tökéletes. Érezhetően a szívüket adták bele a felújításba az elődeink. Pedig védett, műemléki együttes lévén még arra is ügyelni kellett,

hogy a ház külső képe ne változzon. Wekerlén minden szabályozott, meg kell őrizni az épületek eredeti síflúsát, de még a kerítések színe, jellege is kötött.

• *Rangos helynek számított mindig. Az a hír járja, hogy most is szinte csak „kihalá-*

sos alapon” lehet beköltözni ide. Nektek hogy sikerült?

– Erről Artúr tud mesélni, mert ő találta. Én éppen Spanyolországban voltam El Caminón. Amíg én 33 nap alatt végiggyalogoltam 900 kilométert, ő itthon megszervezte a házvásárlást.

Mesevilág

• Úgy tűnik, ebben a családban nem kell meglepődni semmin, annyi meglepő dolog történik. Amíg Tünde a világ másik csücskében záródokolt, Pesten is csoda történt: „égből pottyant” egy ház...

– Azért ennek voltak előzményei – nyugtat meg Artúr –, mindig vágytam kertre. 16 évet éltünk a belvárosban, közben arra gondoltam, jó volna legalább egy tetőterasz, ami zöld, ahová kimehetünk. Többször nekibuzdultunk, keresgeltünk, kis híján kölcsönt vettünk fel, de szerencsére nem jött össze a vétel. Ez a környék viszont régóta vonzott, a közelben volt egy stúdió, főiskolás koromban odajártam szinkronizálni. Feltűnt, hogy arrafelé nagy emeletes házakat látni, erre meg minden zöld és emberléptékű. Kíváncsiságból elindultam ide, és úgy éreztem, mintha mesevilágba csöppennék. Később is el-eljöttem sétálni, egy ideje viszont tudatosan vadásztam a hirdetések Wekerlén. Szerencsénk volt, a gyerekekkel néztük meg, és azonnal beleszereltünk. Beszélgettem olyan szomszédokkal, aki már többször el-

költözött innen, de mindig visszajött lakni. Annyira jó itt, hogy emlékszem, még a foci-vébét se volt kedvem bemenni nézni, csak üldögéltem a kertben. Valami ősi gyökere lehet ennek.

• *Csalóka a kert, mert nem tűnik nagyinak, de a fakerítések között a sövénytől a parasztvirágig, a banántól a szőlőig, a mályvától a veteményesig mindenféle elfér.*

– 120 négyzetméter. Zsebkendőnyi terület, de megdöbbentő módon mindig van benne valami foglalkoznivaló. Most épp azt tervezem, hogy kiveszem a tujákat, ültetek egy szép fát, és készítek a veteménynek magas ágyást. Nagyon bevált a konyhakerti kísérletünk. Kedvencem az apró sárga paradicsom, azt én ültettem magról.

– Böven termelt a mini veteményesben paprika, paradicsom, uborka, volt patiszon, zeller, petrezselyem, saláta – sorolja Tünde. – A sárgarépát nem volt szívünk kigyelelni, hadd nőjön. Csak húztuk ki a földből a pici répákat, megmostuk, úgy ettük, nagyon finom a saját termés. És mi csoda öröm volt az első eprünket kóstolni! Nyáron kinn élünk a szabadban, együtt ebédelünk, vacsorázunk a teraszon. Jó dolog a kert, és nagy távlatok vannak még benne.

Sziget az időben

• *Világlátott emberként melyik természeti táj emlékéit őrítik a legmélyebben?*

– Jó tíz éve Afrikában, Bissau-Guineában meglátogattam az apámat, Tünde is elkísért. Különös érzés volt találkozni a tizenkét testvéremmel és apámmal, aki diákkora óta nem felejtett el magyarul. Összejöttek megköszönteni az elsőszülött fiút, kecskét vágtak a tiszteletemre. A táj is rendkívüli volt. Egzotikus az egész természet. Hatalmas banánfák, gekkók, kaméleonok, óriási denevérek. Az óceánpart-hoz menet átkeltünk egy őserdőn: liánok, többméteres természetvárak, majmocskák. Vörös a föld, minden vöröses, meleg árnyalatok uralkodnak.

• *Tünde, Vígszínház, Nemzeti, Bárka, szinkron, film – sokszínű szakmai aktivitás kísérte a pályátokat. Ma is olyan mozgalmas a munka, hogy jólesik hazajönni, becsukódnia?*

– Szabadúszók vagyunk, de szeretünk jó közösségben dolgozni. Most épp a Játékszínpadban próbálok a Vidám kísérletben, és Enyedi Ildikó új filmjét forgatjuk. Artúr Miszolcon próbál, a Robin Hood-bemutatóra készülnek. Úgy érzékelem, körülöttünk mindenütt, így a szakmában is felpörgött az idő, régen elmélyültebb munka folyt. Amennyire tudunk, ebben a felgyorsult világban próbálunk kis szigeteket teremni, megállítani az időt, és a saját ritmusunkban létezni, mert ez nagyon fontos. Az elbújós, szeparált kertünk kiváló színhely hozzá.

Sándor Mária

SZÉP RÓZSÁK, SZÉP KERTEK

A Magyar Rózsatársasággal együttműködve indítjuk el rózsákról szóló új sorozatunkat.

A öt éve tevékenykedő, önszerveződő civil társaság kezdő vagy gyakorló rózsabarátokat fogad tagjai sorába, és az igényesebb nemzeti kertkultúra fejlődését ösztönzi.

A rózsák hosszú ideig díszítik kertünket különlegesen színpompás virágaikkal, de leveleik és néhány fajta termése, a csipkebogyó is látványos. Ültethetjük sövényként, futtathatjuk őket, használhatjuk talajtakarásra, vagy egyszerűen élvezhetjük színeiket díszként, illatforrásként.

Miből választhatunk?

A faiskolai árudák a rózsatöveket korábban szinte csak szabad gyökérrel árusították, de helyüket ma már mindinkább átveszik a csomagolt rózsák. Találkozhatunk dobozba, műanyag zacskóba burkolt rózsatövekkel, melyekben a gyökereket nedvesgéltartó anyag védi a kiszáradástól. Az utóbbi években mind szélesebb a konténeres, műanyag cserépben nevelt rózsák kínálata. Mivel a konténerből a gyökerek sérülése nélkül emelhetjük ki a töveket, ezért még a virágzás idején is biztonságos a telepítésük. Az év bármely szakában ültethetők, amikor a föld ásásra alkalmas. A

Piros virágú Gruss an Heidelberg és fehér virágú Ilse Krohn Superior fajták

A félárnyékban is szépen fejlődik a Bobbie James fajta

FÉLÁRNYÉKBA

A rózsza fényigényes növény, bár vannak olyan fajtái, melyek a félárnyékot is elviselik. Akkor is jól fejlődnek, amikor csak a délelőtti és a késő délutáni napfény éri őket, de legalább 5-6 óra hosszan, majd az erősen napsütéses napszakban árnyékba kerülnek.

FÉLÁRNYÉKTŰRŐ RÓZSÁK

Fajta	Nemesítés éve	Virágjellemzők	Típus	Magasság (méter)
Ballerina	1937	halvány rózsaszín, remontáló	bokor	1,5
Bobbie James	1961	illatos, krémfehér, egyszerű	kúszó	8-10
Bonica '82	1982	rózsaszín, telt, remontáló	ágyás	1
Buff Beauty	1939	illatos, kajsziárga, remontáló	bokor	1,5
Charles de Mills	1746	illatos, sötét kárminvörös, egyszer virágzó, telt	bokor	1,5
Ghislaine de Féligonde	1916	illatos, krémes világossárga, remontáló	futó	2,5
Knock Out	1988	halványlila, egyszerű, remontáló	bokor	1,2
Mirato	1990	sötétrózsza, remontáló	talajtakaró	0,8-1
New Dawn	1930	rózsásfehér	futó	3

Félárnyékba is ültethető a New Dawn

Coral Border

Amor Hit

Sunny Rose

Ballet

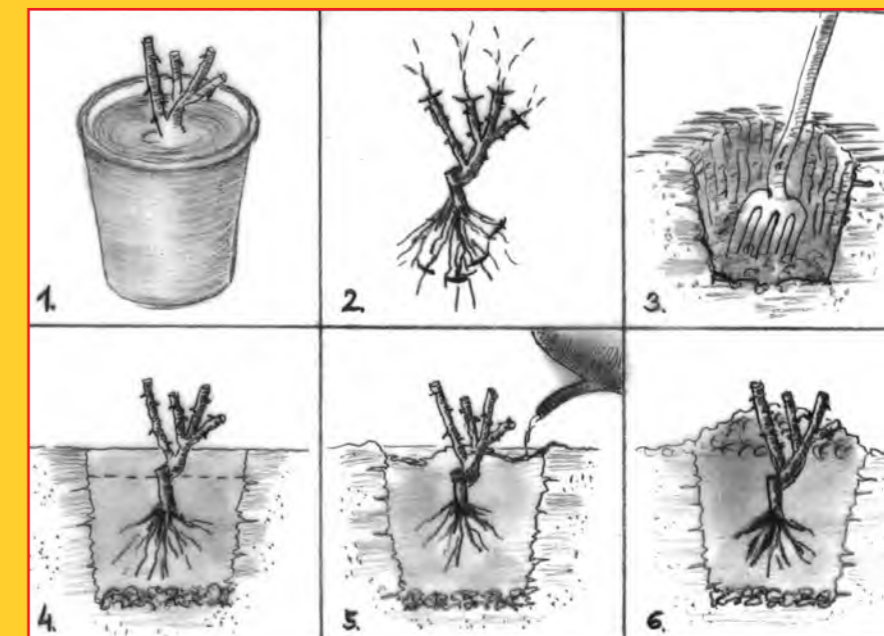

Mary Ann

NÓGRÁDI TÍMEA FELVÉTELEI

HOGYAN ÜLTESSÜK?

1. Ültetés előtt a rózsatöveket 2-3 órára tegyük vízzel telt vödörbe. A konténeres rózsákat is áztassuk be.
2. A szabad gyökerű rózsák gyökerét metsszük meg, távolítsuk el a sérült részeket, a konténeres rózsák gyökerét óvatosan lazítsuk meg. A vesszőket ősszel, tavasszal három külső szemre vágjuk vissza.
3. Ássunk 40 × 40 × 40 centiméteres ültetőgödört, az aljára terítsünk humusztrágyát, majd arra termőföldet.
4. Úgy helyezzük el a szabad gyökerű rózsatöveket, hogy a szemzés helye 2-3 centiméterrel a talaj szintje alá kerüljön, és a gyökerek ne hajoljanak vissza a gödör alján. Konténeres rózsák földlabdájának a teteje a talaj szintjével kerüljön egy magasságba. Tápdús földdel takarjuk a töveket, majd óvatosan tömörítsük a talajt.
5. Alaposan öntözzünk, hogy a víz a gyökerek közé is bemossa a földet.
6. Végül kupacoljuk föl a töveket úgy, hogy a vesszők vége legföljebb egy centiméterre maradjon szabadon. Ősszel a fagyoktól, tavasszal a kiszáradástól védjük ezzel a rózsáinkat.

szabad gyökerű és a csomagolt rózsák ezzel szemben csak tavasszal és ősszel telepíthetők.

Mire ügyeljünk a vásárlásnál?

Amikor rózsát ültetünk, évtizedekre tervezzük, ezért nagyon fontos, hogy jó minőségű növényt ültessünk. De miről ismerjük fel a „jót”? Teszik föl a kérdést sokan. Azt a rózsát tekintjük általánosan egészségesnek, melyek gyökere, hajtása és levele mentes az állati kártevőktől, vírusos, baktériumos és gombás betegségektől. A szabad gyökerű és a csomagolt rózsák közül válasszunk olyan egészséges, erőteljes, dúsan elágazó gyökérzetű példányokat, melyek vesszője a fajtára jellemző erősségű.

Konténeres rózsánál nézzük meg a levelek és a hajtások épségét. A levelek színén és fonákán is figyeljünk a gomba- és rovarkárosítás nyomaira. A konténeres rózsát óvatosan emeljük ki a cserépből, és győződ-

jünk meg arról, hogy a világos gyökerek egységesen behálózzák-e a földlabdát. Ha igen, bátran vegyük meg. A törzses rózsák közül olyat válasszunk, melynek törzse egyenes, erős, oldalhajtásoktól mentes, hajtásai épek.

A kert mely részére?

Megesik, hogy a vásárlás előtt határozott elképzelésünk van arról, milyen fajtát keresünk, és így már szinte mindent tudunk róla. De az is előfordul, hogy egyszerűen elcsúszunk a kertészetben. Ilyenkor érdeklődjünk a vásárlás helyén, a faiskolában, vagy szakkönyvekben, interneten nézzük meg a fajta jellemzőit. Ezután tegyünk sétát a kertben, és keressük meg a legjobb helyet a kiválasztott fajtának.

Bővebb tudnivalók:
www.magyarrozsatarsasag.blogspot.hu

Megyesi Éva

Balkonkert

A balkonnövények óriási választéka évről évre bővül, szinte zavarba ejtő a kínálat. A palántanevelő kertészek zöme azokat a fajokat és fajtákat kínálja, amelyek a hazai éghajlaton is sikerrel nevelhetők. Válogassunk kedvünkre, de mindig csak kis mennyiségben vásároljunk az újdonságokból, növényeink többsége a jól bevált fajokból kerüljön ki. Képeinken összeültetésekhez, növényelhelyezésekhez adunk ötleteket, illetve néhány ültetéssel, gondozással kapcsolatos jó tanácsot gyűjtötünk össze.

Mikor ültessék?

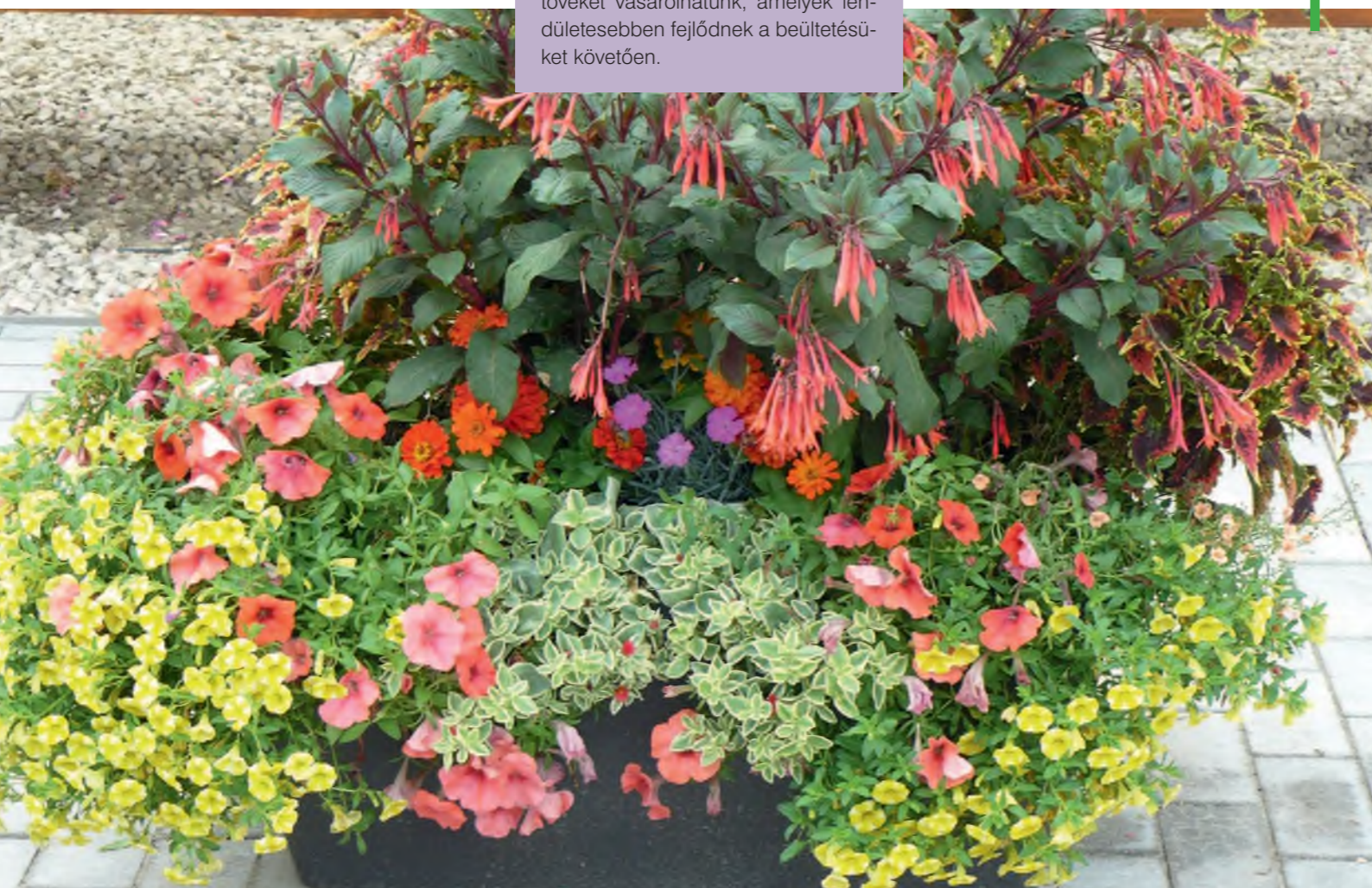
Márciusban már „ugrásra készen” várjuk a jó időt, hogy benépesítsük a télen megüresedett balkonládáinkat, cserepeinket. Nagy a csábítás, hogy már húsvétra díszbe öltöztessük a balkonunkat. Érdekes azonban megvárni az április közepét, hiszen a növényházban „luxuskörülmények” között nevelkedett palánták megsínylik, ha 10 °C alá csökken a hőmérséklet. A hideg éjszakák pedig sajnos még áprilisban sem ritkák. A növények életében az ültetést követő 2-3 hét a legkritikusabb, a hideg okozta stressz miatt megtorpan a fejlődésük. Április közepéig-végéig jó helyen vannak a kertészetekben a növények, ott értő kezek gondoskodnak arról, hogy hideg időben se essen bajuk. Akkor viszont már erős, jól begyökeresedett töveket vásárolhatunk, amelyek lendületesebben fejlődnek a beültetésüket követően.

Mekkora legyen a láda?

Általánosságban elmondható, hogy minél nagyobb, illetve amekkora kényelmesen elfér az ablakpárkányon, teraszkorlátban. A ma divatos vegyes balkonnövény-beültetésekben néhány hét alatt igazi harc indul a gyökerek között az élettérért. Adjunk nekik elég helyet a kibontakozáshoz. A készen vásárolt kaspós növényeket is érdemes átültetni egy-két mérettel nagyobb akasztós edénybe, vagy ha nem akarjuk függőkosárként nevelni őket, akkor földre helyezhető terrakotta- vagy műanyag edényt is választhatunk. Az erőteljesen csüngő-futó növényeknél az akasztós kaspó a jobb megoldás, de a gömbös növekedésű vagy csak kissé csüngő növények földre állítható edényekbe is kerülhetnek. Szinte minden növény szereti, ha nagy tér áll a gyökerek rendelkezésére: jobban elviselik, ha kimarad egy-egy öntözés, illetve a szélsőségesen forró napok megpróbáltatásait is könnyebben veszik. Némelyik növény – főképp a mérsékelt vízigényűek, például az álló muskátli – viszont nem szereti a túlságosan nagy ültetőedényt. Könnyebben túlöntözhethetjük őket benne, az pedig visszaveti a növekedésüket.

Meleg színekre hangolt vegyes beültetés uralkodó növényei a hosszúcsövű fukszia (*Fuchsia fulgens*), a kis virágú futópetúnia (*Calibrachoa*), a futópetúnia, a virágcsalán (*Coleus*) és a tarka levelű jegecske (*Aptenia cordifolia* 'Variegata')

Dzsungelszerű hatást keltenek a több szinten elhelyezett, vegyesen beültetett balkonládák

Milyen földet?

Bőséges a kínálat, árban is nagy a szórás, így nem csoda, ha tanács-talanok vagyunk. Ráadásul „zsák-bamacskát” vásárolunk, hiszen nem tudjuk, mi van a zsákban. A súlya, tömörödöttsége azonban sok mindent elárul. Ha találunk kiszakadt, sérült zsákot, azon keresztül meg-tapinthatjuk a föld minőségét. Fekete, zsíros tapintású, rögös vagy poros földet ne vásároljunk. A jó földkeverék laza, barna színű – azaz rostot tözeget is tartalmaz –, közepesen nedves.

A piros és rózsaszín virágú tölcsérjzamin (*Dipladenia*) kiválóan tűri a forró nyarakat. Támasztékra futtatva vagy akasztós cserépben csüngő növényként nevelhetjük

A HOLLAND VIRÁGIRODA ÉS A SZERZŐ FELVÉTELEI

Balkonnövények A-tól Z-ig...

www.dobaykert.hu

TULIPÁNÜNNEP

A kék-fehér színösszeállításban minden növény külön cserépbe került: a világoskék lobélia, a fehér margitvirág (Argyranthemum), az ezüst lombú pázsitszulák (Dichondra) „kényelmes” nagy edényt kapott, csak a sötétlila virágú petúnia vár nagyobb cserépre

Hogyan tápoldatozzam?

A dúsan leomló, bő virágú, egészséges növények neveléséhez elengedhetetlen a rendszeres tápoldatozás. A legjobb, ha minden alkalommal tápoldatot adagolunk az öntözővízhez, ilyenkor az előírtnál kevesebb, kb. felére csökkentett adag is elegendő. Emellett ültetéskor keverjünk 3-4 vagy 5-6 hónapos tartós hatású műtrágyát a földhöz: 20 liter földhöz kb. egymaréknyit. (A jó minőségű tartós hatású műtrágya kizárólag borsszemnyi golyókból áll, poros részt egyáltalán nem tartalmaz.) A golyókból folyamatosan szabadul fel a tápanyag, így a növények akkor is hozzájutnak a nélkülözhetetlen ásványi anyagokhoz, amikor kiadós eső vagy zápor után nem kell öntöznünk.

Ódon agyagedény lett az otthona a fehér virágú jázmin-csucsornak (Solanum jasminoides) és a futópetúniáknak

Algeier Wendy összeállítása

Mennyit öntözzek?

Kézenfekvőnek tűnik, hogy a forró nap ígérkező nap előtt alaposan beöntözzük a növényeket – talán még az alátétálban is hagyunk egy keveset –, hogy legyen miből „gazdálkodnia” a nap folyamán. Meglepően hangzik, de az alapos beöntözéssel esetenként többet ártunk, mint használunk. A vízzel jól átitatott föld ugyanis a kánikulában jobban fölmelegszik, mint a mérsékelt nedves, levegős közeg, szinte megfőnek bennük a gyökerek. A magyarázat: a levegő jobb hőszigetelő, mint a víz, azaz a levegős közeg kevésbé melegszik föl, mint a vizes. A gypöntözésnél már bevált „ritkábban, többet” elv nem alkalmazható a balkonnövényekre: azokat gyakran (naponta egyszer, de inkább kétszer) mérsékelt vízáddal öntözzük.

A berlini Britzer Gartent az 1985-ös tartományi kertészeti kiállítás alkalmából építették. A 90 hektárnyi területen megépített angolkert az akkor még fallal körülvett Nyugat-Berlinnek szánt ajándék volt. A máig Németország egyik legszebb kertjének számító, kitűnően karbantartott együttesben a gondozott mezők, jól összeválogatott, különleges fák és cserjék mellett hatalmas tórendszer és különféle gyűjtemények, például rózsakert, Karl Foerster-évelőkert, középkori kert, rododendronsétány, ezenkívül több kávézó, étterem, büfé, kis vadaskert és kisvasút is található.

Elsőre nem sikerült. Berlin tele volt plakátolva a tulipánkiállítással, és úgy gondoltam, hogy az utolsó nap délelőttjén, mielőtt visszautaznék Pestre, éppen meg tudom nézni. Csak-hogy térkép nélkül és nem a jó bejáraton mentem be, így másfél óra múlva azt kellett megállapítanom, hogy még legalább félóránnyira lehetek a tulipánoktól, és a vonat sajnos nem indul miattam később. Ha tulipánokat nem is láttam, az kiderült, hogy a Britzer Garten minden elképzelésemet felülmúlóan mesterien megépített angolkert, ahová feltétlenül vissza kell még jönnöm.

Egy év múlva már térképpel felszerelve és a megfelelő bejáraton gondosan kiválasztva indultam neki. A látvány tekintetében inkább a jól megépített kertben bíztam, mint a tulipánokban. Máshogy lett. A bejárat előtt hatalmas ágyás fogadja a látogatót: tulipán nárciszokkal és kora tavaszi kétnyáriakkal, minden virágzik,

BUDAI KERTCENTRUM

Ahol nem csak a növények érzik jól magukat...

Nálunk mindent megtalál, ami a kertjéhez szükséges!

Kertcentrumunkban
David Austin rózsák
széles választékával várjuk Önt.

Cím: II. kerület, Budakeszi út - Szépjuhászné út sarkon
Telefon: 1/392-5091, 30/396-5687, 30/944-8263
Nyitva tartás: H-Sz: 8h-18h V: 8h-16h
www.budaikertcentrum.hu

finoman összeválogatott színek, harmonikus formák.

Ahogy belépünk a kertbe, virágzó gyümölcsfák látványa fogad, alattuk fű, szét-szórta nárciszok és évekig egy helyen hagyható tulipánok. Ha valaki nem csak egy pillantást akar rájuk vetni, akkor kaszált úton sétálhat a padokhoz. Jobbra másik hatalmas ágyás hívja fel magára a figyelmet; ugyanaz a módszer, mint a bejárat előtt: tulipán, nárcisz, kora tavaszi kétnyáriak csodaszép összhangja.

Onnan még jó ötszáz métert kell sétálni a fő látványossághoz, ám nem bánja az ember, mert végig gyönyörű az út. Tágas mező kilátással a tóra, foltokban tavaszi hagymások és évelők. Egy-egy cserjecsoport, alattuk intenzív természetközeli évelő- és hagymasegyüttesekkel. Aztán a tónál meseibe illő tulipános mezőre jutunk, onnan már látjuk a lényegét, a tulipánágyásokat.

A tulipán az uralkodó látványosság, egészen valóságosan színekben és formákban, háromszáz méter tulipánágyás. És amikor azt hisszük, hogy már az egészet láttuk, hiszen ezt már biztosan nem lehet felülmúlni, a kanyargós ágyásban újabb és újabb színek, kompozíciók, formák bukkannak fel. Harmóniából az ellentétbe, aztán váltás vissza, éles különbségek és finom átmenetek, elegáns összeállítások és bravúros, többszínű kompozíciók, minden, amit színekkel el lehet mondani. Minden tulipánhoz jól olvasható névtábla tartozik. A legjobban tetszőket akár felírhatjuk, hogy aztán őszig hajkurászhatjuk őket, hogy jövő tavasszal már a saját kertünket is ilyenek díszítsék. Pazar ágyást láthatunk a félárnyékban is szépen virágzó fajtákból. Berlinben még nagy építke-

Bővebb tudnivalók:

<http://www.gruen-berlin.de/parks-gaerten/britzer-garten/uebersicht>

zéseken is féltett gonddal őrzik a fákat, így sok a félárnyékos kert. Az ágyásokat fűből, tavaszi hagymákból, évelőkből és hihetetlen mennyiségű tulipánból álló, lélegzetelállítóan szép mezők kísérik.

Készüljünk, hatalmas a tömeg. A kávézóban és a mezőre kihelyezett padokon sok ember elfér, de még így is tömött sorok állodognak az ágyások között. Különös, hogy ez mégsem zavaró, az emberek mosolyognak egymásra, önfeledten gyönyörködnek a hihetetlen szépségben. Igazi tulipánünnep.

Templom Kata

Ahol még a FŰ SE NŐ

Gyakori, hogy a kertekben, a nagyobb fák alatt a csupasz talaj látványával kell megelégednünk, vagy legföljebb néhány igénytelen, egyáltalán nem mutatós gyomnövény vert tanyát. Példákat mutatunk arra, hogy ennek nem feltétlenül kell így lennie.

Vajon a nagyobb fák alatt miért nem érzik jól magukat a kisebb termetű növények? Mindenek előtt a mély árnyék és a vízhiány miatt, a sűrű lombon jóval kevesebb eső hatol át, ráadásul a fa kiterjedt gyökérzete még azt a keveset is elszívja, ami lejutott oda.

Sokat hallhatunk az allelopátiás hatásról, ami azt jelenti, hogy egyes növények által termelt vegyületek más fajokra mérgezők. Ezt tartották például a diófáról. Ám amerikai egyetemeken kimutatták már, hogy a „bűnös” juglon nevű vegyület csak a fekete dióban (*Juglans nigra*) és a szürke dióban (*Juglans cinerea*) található olyan

mennyiségben, ami káros más növényekre. A mi közönséges diófánk (*Juglans regia*) olyan kis mennyiségben termeli ezt a vegyületet, hogy az nem fejt ki érdemi hatást a környezetére. Tehát inkább a gyökérkonkurencia és a mély árnyék okolható a nehézségéért.

A megoldásban a növényválasztásnak nagy a szerepe; inkább több, fiatal növényt ültessünk, mert azoknak kisebb gödröt kell ásni, így nem bántjuk a vastagabb gyökereket. A fa törzsétől legalább 30 centiméter távolságra kezdjük az ültetést, és onnan haladjunk kifelé, hogy sem-

miképp ne sértsük föl a kérget. Ha 1,5-2 centiméteresnél vastagabb gyökér kerül az utunkba, ne nyúljunk hozzá, inkább költözzünk kissé odébb a munkálattal. Az nem okoz bajt, ha néhány, két centiméternél vékonyabb gyökert elvágunk, inkább gyökérképzésre készíteti a fát. Az ültetendő növény földlabdáját alaposan lazítsuk meg, amennyire lehet, terítsük szét a gyökereit. Ültetés után alaposan öntözzük be, majd mulcsozzuk a talajt fenyőkéreggel vagy faaprítékkal. A mulcs ne kerüljön 20-30 centiméternél közelebb a fa törzséhez, mert különféle gombás fertőzések megtelepedését segítené a kérgen.

Az ültetett növényeket rendszeresen lássuk el vízzel. Inkább ritkábban (hetenként), de akkor alaposan öntözzük, és az első egy-két hónapban célzottan a növények gyökeréhez adagoljuk a vizet. A későbbiekben is gondoljunk arra, hogy ott szárazabb a talaj, mint a többi részén, tehát több öntözés szükséges. Időnként tehetünk a növények köré kerti komposztot vagy trágyaföldet, de ne vastagon, hogy ne takarjuk be túlságosan a fa felszínén lévő gyökereit.

A különféle fák eltérően viselik, ha a gyökereik körül áskálódunk. Érzékeny gyöke-

rú a bükk, a hárs, a magnóliák, a tölgyek, a hosszútűs fenyők, a szilvafélék és a vadgesztenye.

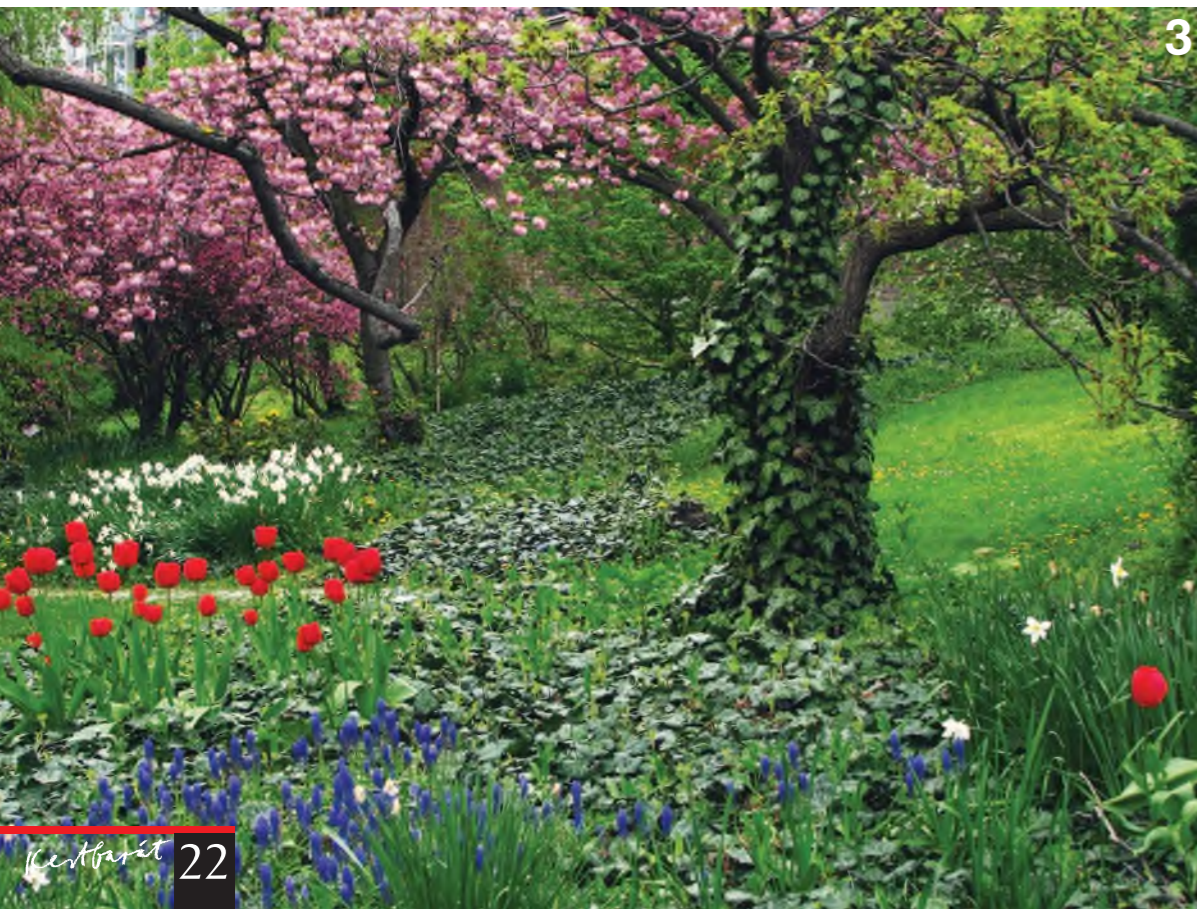
Jól tűrik a bolygatást az almafélék, az ezüst juhar (*Acer saccharinum*), a fűzfélék, a galagonya, a páfrányfenyő (*Ginkgo biloba*), a lepényfa (*Gleditsia triacanthos*), a lucfenyők, a nyárfák, a nyírfélék, a platán, a tuják, illetve a nagyobb méretű diófa is.

Mindezek figyelembevételével a cserjék közül bátran ültethető fák nem teljesen zárt árnyékába a fűszercserje (*Calycanthus floridus*), a hólyagvessző (*Physocarpus opulifolius*), a hóbagyó (*Symphoricarpos*

albus), a magyal (*Ilex*), a mirtuszlonc (*Lonicera nitida*) és fajtáik.

Az évelők közül minden olyan fajjal és fajtával kísérletezhetünk, amely a szakirodalom szerint árnyéktűrő, vagy netán száraz árnyéket is tűr.

Nagyon mély árnyékba inkább csak borostyán (*Hedera helix*), meténg (*Vinca*) és páfrányok ültethetők. A fenyőknél vegyük figyelembe, hogy jelentősen savanyítják a talajt. A lombhullató fák alá ültethetünk tavasszal virágzó hagymásokat, amelyek kifejezetten jól érzik magukat ott. Sok faj a fentiek közül nyárra teljesen visszahúzódik,

1 Árnyéki évelőszőnyeg tavasszal: kaukázusi nefelejcs (*Brunnera macrophylla*), tavaszi lednek (*Lathyrus vernus*) és még bimbós medvehagyma (*Allium ursinum*). Itt még a pongyolapitypang is beleillik a képbe

2 Buja levélszőnyeg a hatalmas platán alatt: árnyliliomok (*Hosta*), palástfű (*Alchemilla mollis*) és orbáncfű (*Hypericum*)

3 A díszcseresznyék és a gyümölcsfák alatt sem kell csupaszon maradnia a talajnak, különösen, ha már idősebbek a fák

4 A keltikék lombhullató fák alatt lombföldben érzik jól magukat

5 Túzesók, ciklámenek és páfrányok, valamint bordó levelű, nálunk nem télálló madársóska (*Oxalis triangularis*), melynek cserepe elrejtőzik a többi levél között

ÁRNYÉKI ÉVELŐK

Száraz helyre:

Borostyánlevelű ciklámen

(*Cyclamen hederifolium*)

Erdei kutyatej (*Euphorbia amygdaloides*)

Fehér árnyliliom (*Hosta plantaginea*)

Gólyaorrfajok némelyike (*Geranium*)

Gyöngyvirág (*Convallaria majalis*)

Ibolyák (*Viola*)

Indás írfű (*Ajuga reptans*)

Kaukázusi nefelejcs (*Brunnera macrophylla*)

Kereklevelű ciklámen (*Cyclamen coum*)

Nefelejcs (*Myosotis*)

Salamonpecsét (*Polygonatum*)

Tüdőfű (*Pulmonaria*)

Rendszeresen öntözött árnyékba:

Árnyliliomhibridek (*Hosta*)

Hamuvirág (*Ligularia*)

Harangláb (*Aquilegia*)

Hunyor (*Helleborus x hybridus*)

Örökzöld kövérke (*Pachysandra terminalis*)

Poloskafű (*Cimicifuga racemosa*)

Szálkafű (*Hakonechloa macra*)

Tarka sás (*Carex morrovi*)

Téltemető (*Eranthis*)

Tollbuga (*Astilbe*)

Turbántok (*Tiarella*)

Tűzeső (*Heuchera*)

Turbáncsó (*x Heucherella*)

Vízparti írisz (*Iris ensata*)

Zergevirág (*Doronicum orientale*)

1 A hóvirágok is nagyon kedvelik a nagy fák hűvös közelségét

2 Levélszőnyeg kövérkéből (*Pachysandra terminalis*), mögötte vízkedvelő íriszek csoportja árnyékos, de nedves élőhelyen

3 A turbántok (*Tiarella*) igen hálás, hosszan virágzó árnyéki évelő, szép levélzettel. Kissé savanyú, üde talajt igényel

4 A fodros vagy fekete gólyaorr (*Geranium phaeum*) virágzás után tövig visszavágvá mutatós új lombot fejleszt. Mély árnyékban is gyorsan (és kissé agresszíven) terjed

5 A tüdőfűnek (*Pulmonaria*) egy-két szép fajtája már nálunk is kapható. Rendkívül hálás, szárazságtűrő talajtakaró nagy fák alatt.

6 A keletihunyor-hibridek hosszan tartó, gyönyörű tavaszi virágdíszít és egész nyári lombdíszít adnak

ezért örökzöldekkel vegyesen ültessük. A tűzesőknek nagyon sokféle színváltozata kapható, amelyekkel igen szépen díszíthetjük az árnyékos helyeket, lombjuk tavasszal újul.

Megfigyelhetjük, hogy az ültetésre javasolt évelők többnyire az erdei aljnövényzet fajtái, amelyekre természetes élőhelyükön ősszel ráhull az erdő lombja, ezt pedig senki nem takarítja el. A sok falevél a télen alvó évelőknek meleg takarót, majd később lassan lebomló tápanyagot nyújt. Megfontolandó tehát, hogy érdemes-e a kertben eltakarítani a lombot az ilyen helyekről, hiszen így több jótól fosztjuk meg az élőhelyet (kivéve lassan lebomló diófa- és vadgesztenyelomb esetében). A tavasszal kihajtó évelők kinőnek a korhadó takaró alól, és hamarosan szép, viruló szőnyeget képeznek.

Józsa Kata

A LEÁNYKÖKÖRC SIN

A virág, amely minden természetfotós-versenyen nagy sikert arat, elvarázsol, és nem lehet megenni. Szőszös virágai március elején bontogatják szirmaikat, a szőrök bundaként öltöztetik a virágot, védik a még olykor előforduló fagyok ellen. A virágok gyakran már a talaj közelében kinyílnak. A virágzás rövid ideig, mintegy 2-3 hétig tart, de még májusban is találkozhatunk virágzó példányokkal. A később kialakuló termés is mutatós: tolldíszként ragyog a kecses száron.

A SZERZŐ FELVÉTELEI

A leánykőkörccsin (*Pulsatilla grandis*) a boglárkafélék családjába tartozó, selymesen gyapjas évelő növény. A magyar elnevezésben a kék színt jelentő ötörök *kök* szó rejtőzik. Népies nevei: lókökörccsin, kikirics, kükörics, tikdöglesztő, alamuszvirág, kokasharang, varjúkikerics. A nemzetség többi fajának virágai sötétebb ár-

nyalatúak és a tatógó kökörccsint kivéve bókólok. Március-áprilisban nyíló virágai kékesibolya színűek, élénk sárga porzókkal. A felálló, de borús időben gyakran bókoló, kehelyszerű virágot alul sallangos murvalevek veszik körbe. A szár csak a virágzás vége felé nyúlik meg, akkor jelenik meg raj-

ta a három, örvösen álló, gallérozó fellelő. A virágban található feltűnő sárga színű porzótozeg és a porzószerű nektárképző mirigyéből áradó illat magához csalogatja a méheket és a dongókat, gazdag nektársákmányt kínálva a megporzásért cserébe. A termések repítőképzőlemeikkel látványos bóbítat alkotnak. A repítőképzőlekek

segítik a magok terjedését, és egyben az „ültetésről” is gondoskodnak, mivel nedvesség hatására visszacsavarodnak, kissé befúrva a magot a talajba. A kifejlett növény 10–40 centiméter magasra nő. Hazánk középhegységeinek és dombvidékeinek számos élőhelyén, hegyi és irtásréteken, sztyeppréteken, sziklagyepeken,

karszobkorerdőkben, homoki és löszgyepekben megtalálható. Szép állományai vannak a Bükkben (Galya-kapu), az Aggteleki-karszton, a Szádelői-fennsíkban, a Pilisben (Őr-hegy, Szél-hegy), a Mecsekben és a budai hegyekben (Nagykovácsi). Mérgező növény, ezért az állatok nem legelik le. Érintése az érzékeny bőrűeknél

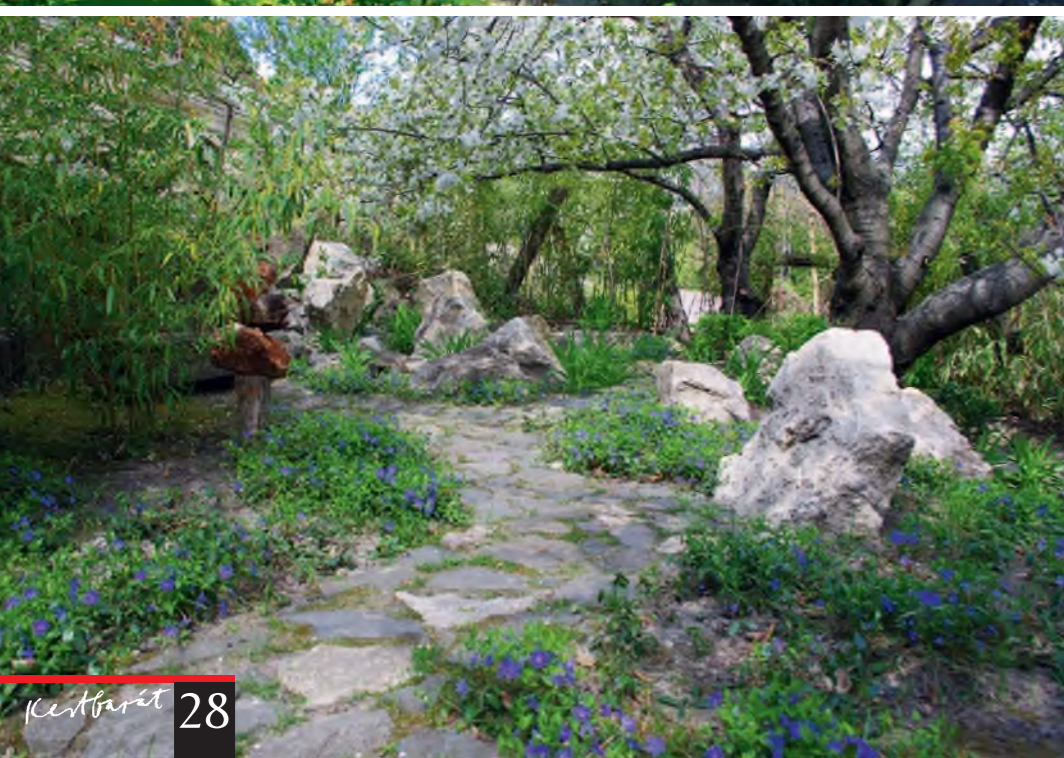
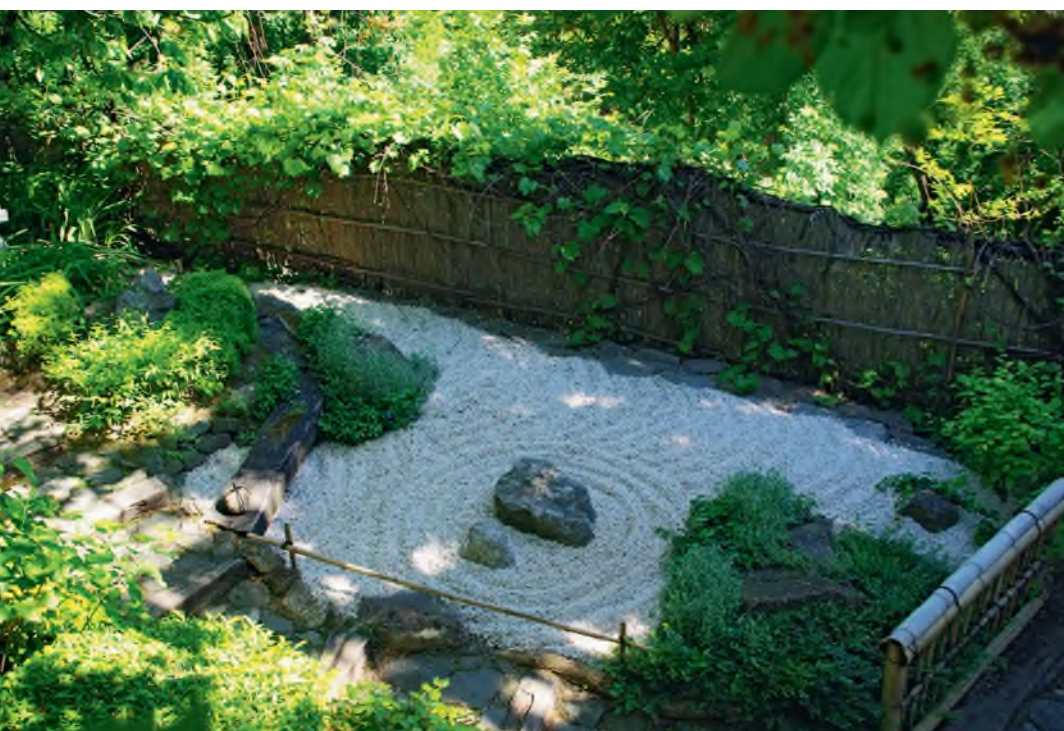
ekcémát okozhat. A népi gyógyászatban teáját asztmás görcsök és fejfájás csillapítására használták. Vesebetegségek, köszvény, csúsz gyógyítására ritkán még ma is alkalmazzák. Védett, természetvédelmi értéke tízezer forint.

Molnár Péter

EGY ÉLETRE SZÓLÓ ÖSVÉNY

Megérkezett a tavasz, nyitnak a Kertnézőben mozgalom kertjei. Idén elsőként a Hanami Japánkert várja látogatóit Szentendrén, cseresznyefa-virágzaskor.

A tulajdonos, Dani Zoltán japánkertek történetéről szóló gondolatait korábban már olvashattuk e lap hasábjain. Most a kertjéről mesél.

Szentendre eldugott, vadregényes utcájában járunk, a meredek úton felfelé kaptatva alig vesszük észre a szélben hajlongó bambuszokat a kerítés felett. A kapu nyílik, és a házigazda szívélyes invitálására belépünk a kert első részébe, a Szárazkertbe.

A szárazkertek Japánban az 1300-as évek környékén jelentek meg, *meséli Dani Zoltán*. Ezek voltak az első zen kertek, ahol a vizet kőörlemény jelképezi, és metaforikus történeteken keresztül segítik az elmélyülést. Az általam épített Szárazkert az élet

körforgásának története. Fiatalon kis pataként csörgedezünk, ugrálunk ide-oda a vízeséseken. Később, ahogy tapasztalatot, tudást szerzünk, kiteljesedünk, és szélesebb folyóként megyünk tovább az életünkön. Végül visszatérünk az univerzumba, a nagy óceánba, így teljesítve be a teljes körforgást.

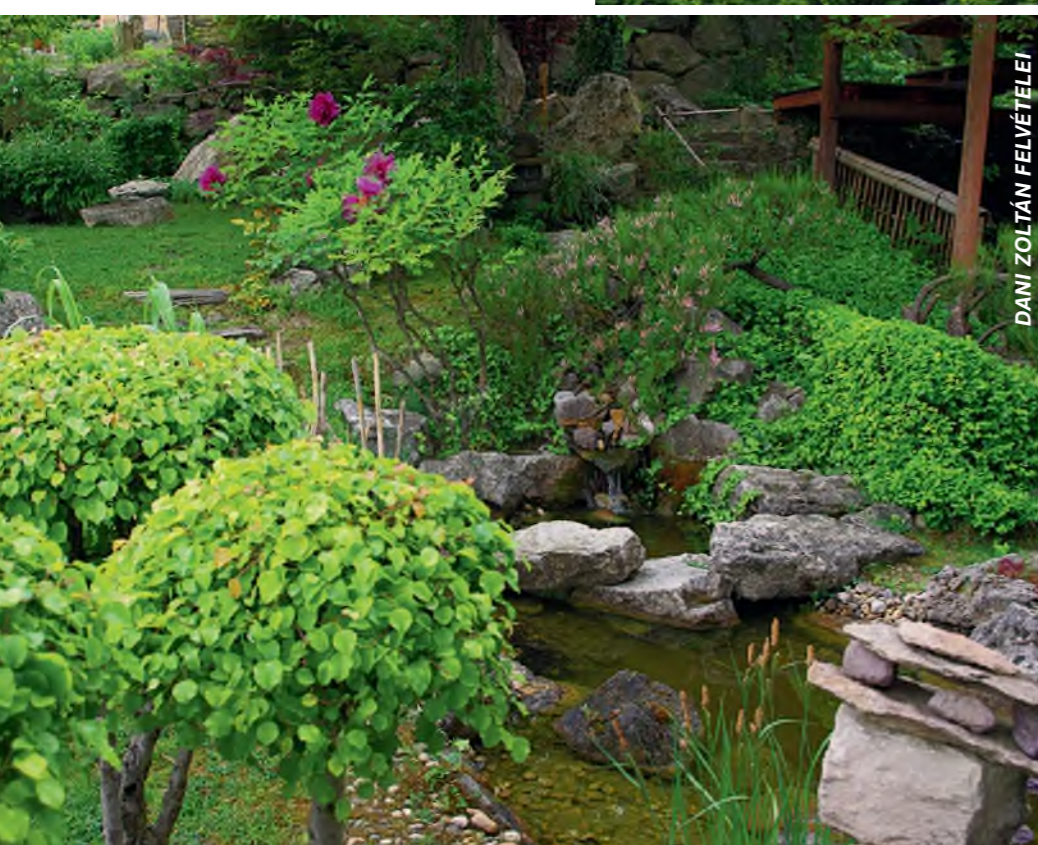
• *A kezdet kezdetétől határozott elképzelése volt a kert kialakításáról?*

– Mindig imádtam a természetet. Miután megtaláltam és művelni kezdtem a telket, a gyermekkorom japánkertemléke idéződt fel bennem, és rájöttem, hogy mit

akarak. A kert az egyéniségem fejlődését mutatja be, létrehozása óta minden héten legalább nyolc órát foglalkozom vele teljes szívvel, odaadással. Eközben ébredtem rá arra, hogy ez a munka a meditációs gyakorlat mélységével hat rám.

• *Mit jelent ön maga számára ez a kert?*
– Ez életem útja, bemutatja, mi lett belőlem 16 év alatt, valójában a kert én magam vagyok. Majd még változik, alakul, ahogy az életem is. Ez a kert számomra meditációs központ, az univerzum közepe, amelyet önszorgalomból teljes odaadással gondozok mindennap.

A Szárazkertből továbbsétálunk a Japánban közel ezer évvel ezelőtt megjelent kerttípusba, a Vizeskertbe, más néven Paradicsomi kertbe. A bejáratánál az 1600-as évek Teakert-részlete köszönt bennün-

DANI ZOLTÁN FELVÉTELEI

vényzet nagy részét megtartottam, alakítottam, és beleillesztettem a kert teljes képébe. Háromdimenziós festményemet az évek folyamán japán fajokkal is kiegészítettem.

• *Látok koros vadkörtét, mandulát, orgonát, fagyalt, tamariskát formára nyírva.*

Az örökölt növényeket japán stílusúra neveltem, ami a japánkert-építési kultúrában teljesen elfogadott. A japánkertépítés nem abban teljesedik ki, hogy minden jelképét és növényét egyszerre használja. Van olyan kert, amely kizárólag formára nyírt azáleákból áll, még a sziklákat is azok helyettesítik. Itt él bambusz, cseresznye, feketefenyő, japánjuhar, aranyvessző, puszpáng, írisz, amelyek honos japán fajok.

• *Azt mondják, akkor jó a japánkert, ha már teljesen letisztult, semmilyen felesleges elemet nem tartalmaz.*

– Abból, amit korábban megépítettem, ma már sok mindent sokkal egyszerűbb, tisztább formává és képpé alakítottam át. Tudatosan összpontosítottam erre, ezzel magamat is tanítom. Talán énem tisztulásának útja ez. Majd évek múltán erre is választ kapok.

• *Ezek szerint kertje folyamatosan átépül, változik.*

– Amikor megértem, hogyan tudnék jobban csinálni valamit, akkor azt el is készítem. Még mindig hosszú az út, de az út a lényeg, nem a cél, a megérkezés. A japánkert egy életre szóló ösvény. Fontos a teljes szívvel végzett munka, az igyekezet, a fölismerések, amelyben találkozunk önmagunkkal, és megérezzük az időtlenség zen érzését. A japánkertet annak ajánlom, aki a zen tiszta útját akarja járni.

Megyesi Éva

A SZÜRKE HÓNAPOK UTÁN

A víz hangja most nem az esőé, hanem az olvadó hóé. Az ágakról mind fűgőbb cseppekben hullik a fák, bokrok alá, míg a háztetőkről sebesen csurog lefelé a hólé. Szeretjük ezt a hangot, amely sokszor élénk, az évszakt váltást jelző madárdallal vegyül. A kis apró énekesek pedig mintha fürdőznének a boldogságban, magukat megrázva repdesnek elő a zord hetekben menedéket nyújtó rejtkehelyeikről. Kevesebbet kell fázniuk, könnyebben jutnak eleséghez, ivóvízhez.

SAJÁT VETÉSBŐL

Ha magunk vetettünk egynyári, évelő, vagy fűszernövényeket, akkor a növekvő palántákat ültessük át nagyobb cserépbe, hogy erős gyökérzetük fejlődjön. Később fokozatosan eddük őket a májusi kiültetésre. Keressünk nekik a szabadban védett helyet, ahol az éjszaka kivételével napközben mind hosszabb ideig kint lehetnek.

UNALMASBÓL SZÍNESET

Ahogy a tél átfordul tavaszba, újra kizöldül a fű, frissen, zölden kilombosodnak a fák, napról napra újabb virágok bontják szirmaikat, és az unalmasan szürke hónapok után, még szinte észbe sem kapunk, máris színessé varázsolja magát a természet.

A LEGEK ÉVSZAKA

A levegő között is számon tarthatjuk a tavaszt: sokunk legkedvesebb évszaka, ilyenkor a legüdőbbek a színek, a leggyorsabban nőnek a növények, a legszebbek a virágok, és a legtöbb munkát adja a kertészkedőknek. A kerti munka ekkor a leginkább alkotó és a leglátványosabb. Színesítsük tovább a kertünket, nem csak színekkel, hanem átalakított kertészletekkel, izgalmas növényválasztékkal, illatokkal, kellemes kerti zugokkal hangulatokat teremthetünk. A nyírfa lombjának szelíd árnyékába ültetett változatos virágszínű hortenziák és a közepében elhelyezett kerti pad látványa is hívogató.

ket bambuszcsobogóval, kődedénnel és lámpással. A vizeskertekben gyakran találunk külön egységként kis teakerteket, ahol a teaszertartás gyakorolható.

Kertünk shakkei típusú japánkert, amely kölcsönveszi a környezetben lévő tájat. A látványba belekomponáltam a távoli dom-

bokat, a fákat és a horizontot is, mutatja Dani Zoltán.

• *Felhasználta a korábbi kert növényeit?*
– Ahogy a festőpalettán az alapszínek, úgy jelenik meg nekem a növény, az üres tér, a szikla, a víz, a kavics, a lámpás, a csobogó, a vizesés. A képet, a kertet úgy kell megkomponálni, hogy az üres tér is megmaradjon. Nem kell minden színt megfesteni, még ha ott is vannak a palettán. Inkább az üresség és a telítettség közötti arányt, a természet szent, érintetlen érzését kell megteremteni.

Nem botanikusként, inkább formákban, arányokban gondolkodom. A növény csak egy szín a palettáról, nem a fajtája adja meg a lényegét. Így az örökölt nő-

500 FT KEDVEZMÉNY

bármely kert meglátogatása esetén, mely a helyszínen való fizetéskor kerül levonásra e kupon felmutatásával. Kertlátogatásra jelentkezés: www.kertnezoben.hu. Egy személy egyszerre egy kupon használható. A kupon érvényességi ideje: 2015. december 31.

KI ÉS BE

Az átteleltetett növényeket készítsük föl a kihordásra, az enyhe órákra vigyük ki őket félműködő környezetbe, majd az esti-éjszakai hűvös időre hordjuk őket vissza. A kihordott növényeket öntözzünk bőszégesen. A muskátli megnyúlt hajtásait csipjük vissza, ezzel kihajtásra kényszerítjük az alvó rügyeket, így bokrosabb lesz a tő.

MOZGALMASABB

Mozgalmassabbá tehetjük a pázsitfelületet, ha a virágágyak egyhangú, egyenes vonalvezetését ívesre alakítjuk. Tovább színesíti a képet, ha az elválasztószegélyt színezett ágyáskövekkel rakjuk ki. Hát még, ha teleültetjük a növények kavalkádjával!

JÁTÉKOS

Nem csak játékos, hanem érdekes színfolt a képünkön látható fűszerkert, ahol „snidlingkerítés” választja el a növényeket, a felületüket pedig mulcsként terített, eltérő színű kéreg és kerti nyesevékből készített apríték takarja.

BÁTRAN VEGYÍTSÜK

A virágágyai kiültetésekben bátran vegyítsük az egynyári és az évelő növényeket, így tavasztól őszig mindig színes, változatos lesz a kertünk. Azok a tavaszi hetek kedvezők a telepítésre, amikor a talaj még kellően nedves, és már nincs nagyon hideg. Tervezzük meg, hogy mit hova szeretnénk ültetni, jobban el tudjuk képzelni, ha nagy vonalakkal

kirajzoljuk a növények helyét, mozgalmasságot teremtünk az egymástól eltérő magasságú növények. Kezdetben az újonnan beültetett ágyások ritkásnak tűnhetnek, de érdemes helyet hagyni a tövek között a későbbi növekedésükhöz. Gyorsabb az ültetés, ha a növényeket kényelmesen, a kerti asztalnál ütjük ki a cserepeikből, és úgy előkészítve visszük őket a helyszínre, az ültetőgödörhöz.

A FLAMINGÓVIRÁG

Az utóbbi időszakban ismét kedvelt cserepes dísznövény lett a cserepes flamingóvirág (*Anthurium scherzerianum*). Többnyire egész évben kapható és hálás, mutatós szobanövények. Újkori népszerűségük oka, hogy a hibrid fajták szebbnél szebb színekkel gazdagodtak. A tövek nyíláskor a legszebbek, de elvirágzás után nagyméretű fényes zöld lombleveleikkel még sokáig díszítenek. A piros, bordó, bíbor, rózsaszín, krémfehér színben nyíló virágok porcelánfényűek, merev száron, gazdagon törnek elő, és nyúlnak a lomblevelek fölé. De ez még nem minden: a színes buroklevelük közepénél, a virág színével harmonizáló, esetenként kunkorodó torzsavirágzatok emelkednek ki. A kinyílt virágok tartósak, heteken át díszítenek.

Lakásban világos helyre tegyük, ám nyáron óvjuk a közvetlen napfénytől. Rendszeresen öntözzük, de a pangó vizet kerüljük. A növekedési időszakban meghálálja a tápoldatozást. Száraz meleg környezetben úgy párásiunk, hogy a virágokra ne kerüljön víz. Két-három évenként tavasszal ültessük át a növényeket laza, tőzeges talajba egy-két mérettel nagyobb cserepbe. Újravirágztatásukkal a téli időszakban kísérletezhetünk: hat hétig tartó hűvös (15 °C-os) időszakra van szüksége. A flamingóvirágok Közép- és Dél-Amerika trópusi őserdeiből származnak. Az első példányok 1850-ben kerültek Guatemalából Európába, Schönbrunnba.

Kérdések és válaszok

Mi a teendő az elnyílt hagymás növényekkel?

A tulipánok, sárga nárciszok, jácintok többsége áprilisban elvirágzik. Föl kell szednünk őket, hogy helyet adjanak a következő idényjellegű növényeknek. A hagymákat ásóvillával vagy kis ásólapáttal óvatosan fordítsuk ki a földből, a kiemelt hagymákat természetes visszahúzóadásukig a kert eldugottabb helyén (vagy egy nagyobb

cserepben) földeljük el. Amikor elszáradt a lombjuk, vegyük ki őket, tisztítsuk meg alaposan, és tároljuk hűvös, levegős helyen. A megpuhult, beteg hagymákat dobjuk ki.

Mi legyen az árvácskával, hiszen még olyan szépek?

Sokan sajnálják kidobni a kora tavaszi virágzókat. Ez egyrészt érhető, mert még mindig szépek, ám ez már csak rövid ideig tart. Természetesen van megoldás; ássuk ki a töveket és emeljük át őket cserepbe,

vagy nagyobb edénybe. Mivel ez csak rövid időre szól, ne vesződjünk sokat az ültetésükkel, a földcserével se törődjünk. Amikor aztán elvirágoztak, vegyük ki őket, és a megüresedett cserepekbe ültessünk friss balkonnövényeket.

Mikor kedvező az idő az ültetésre?

Valamikor a tavaszi „fagyosszentek” nyújtottak támpontot, akik biztosra akartak menni, azok május második felétől ültettek. Az elmúlt évek melegebb időjárása azonban megváltoztatta a szokásokat. A nyári

meleggel beköszöntő tavasz elő meghozza az ültetési kedvet, amelyet a kertészek ki is szolgálnak. Sokan szeretnék kertjüket már húsvétkor nyári ruhába öltöztetni. Ám a „mindent azonnal” megoldás nem mindig hozza meg a várt eredményt. A mértékletesség ez esetben sem árt. (Ráadásul idén korán lesz húsvét.) Az ingadozó hőmérsék-

let, a sok csapadék, a hűvös talaj nem kedvez a gyökérvégződéshez. A melegkedvelő egynyári növényekkel, mint például a nagy teljesítményre képes rózsameténggel (vinka), még ha kapható is, inkább várjunk! A kész muskátli korai ültetésével nem tévedhetünk, ugyanis minél hamarabb erőteljes gyökerekkel szövik át az edényeiket, annál jobban elviselik majd a nyári szárazságot és a hőséget.

Mire jó a rovarhotel?

Ismerős a fatuskók vagy a téglarakások alatt meghúzódó rovarok látványja? Csak a rakatok megbolygatása után vesszük észre, milyen komoly életterei a százlábúaknak, az ászkáknak, a bodobácsoknak, a futrinkáknak és a pókoknak.

A rovarhotel sok rovarfaj védelmét, táplálkozását, szaporodását szolgáló, természetes anyagokból összeállított kedves kis építmény. A rovarok igényeihez igazodóan változatosak az elemei. A sűrűn összerendezett ágak, nádszálak, deszkadarabok, lyukacsos téglák, az egymásra rakott tetőcserepek és virágcserepek, tuskók, tobozok a méheknek, darazsaknak készülnek. Fölépíthetjük a kert kevésbé látogatott részében. Ha tavasszal nekilátunk, őszre biztosan benépesül a hotel.

Szöveg és fotó: Merényi Alexandra

A szépséghez hizni kell!

ÉRTÜNK A NÖVÉNYEK NYELVÉN

Táplálja növényeit univerzális Wuxal műtrágyával!
www.szepzold.hu

A Wuxal® Superrel nem tévedhet! A profik által is elismert, prémium lombtrágyával a kert minden növényét gyorsan, látványosan szebbé és jobban táplálttá varázsolhatja.

Kwizda Táplálék és védőanyag
Agro

Hold- naptar

2015. március – május

MÁRCIUS					
19. Csütörtök		József, Bánk			
20. Péntek		Klaudia, Mór, Alexa			
21. Szombat		Benedek, Bence			
22. Vasárnap		Beáta, Izolda, Lea			
23. Hétfő		Emőke			
24. Kedd		Gábor, Karina			
25. Szerda		Irén, Írisz, Irina			
26. Csütörtök		Emanuel, Dusan			
27. Péntek		Hajnalka			
28. Szombat		Gedeon, Johanna			
29. Vasárnap		Augusta, Jónás			
30. Hétfő		Zalán			
31. Kedd		Árpád, Benő			
ÁPRILIS					
1. Szerda		Hugó			
2. Csütörtök		Áron, Ferenc			
3. Péntek		Buda, Richárd			
4. Szombat		Izidor			
5. Vasárnap		Vince, Húsvét			
6. Hétfő		Vilmos, Biborka,			
7. Kedd		Húsvét			
		Herman			
8. Szerda		Dénes, Valter			
9. Csütörtök		Erhard, Csombor			
10. Péntek		Zsolt			
11. Szombat		Leó, Szaniszló			
12. Vasárnap		Gyula, Roxána			
13. Hétfő		Ida			
14. Kedd		Tibor, Maxim			
15. Szerda		Anasztázia, Tas			
16. Csütörtök		Csongor, Joakim			
17. Péntek		Rudolf, Rezsó, Kiara			
18. Szombat		Andrea, Ilma			
19. Vasárnap		Emma, Gilda			
20. Hétfő		Tivadar, Odett			
21. Kedd		Konrád, Zsombor			
22. Szerda		Csilla, Noémi			
23. Csütörtök		Béla, Egon			
24. Péntek		György, Debóra			
25. Szombat		Mark, Márkó			
26. Vasárnap		Ervin, Tihamér			
27. Hétfő		Zita, Mariann			
28. Kedd		Valéria, Dorisz			
29. Szerda		Péter			
30. Csütörtök		Katalin, Kata, Kitti			
MÁJUS					
1. Péntek		Fülop, Jakab, Maja			
2. Szombat		Zsigmond, Zoé			
3. Vasárnap		Tímea, Irma			
4. Hétfő		Mónika, Flórián			
5. Kedd		Györgyi, Gotthárd			
6. Szerda		Ivett, Frida			
7. Csütörtök		Gizella, Bendégúz,			
		Dalma			
8. Péntek		Mihály, Gyöző			
9. Szombat		Gergely, Alberta, Édua			
10. Vasárnap		Ármin, Míra, Pálma			
11. Hétfő		Ferenc, Fábiusz			
12. Kedd		Pongrác, György			
13. Szerda		Imola, Szervác			
14. Csütörtök		Boniác, Julianna			
15. Péntek		Zsófia, Szonja			
16. Szombat		Botond, Mózes			
17. Vasárnap		Paszkál, Andor			
18. Hétfő		Erik, Alexandra			
19. Kedd		Ivó, Milán			
20. Szerda		Bernát, Felícia			
21. Csütörtök		András, Konstantin			
22. Péntek		Júlia, Rita			
23. Szombat		Dezső, Renáta			
24. Vasárnap		Eszter, Eliza			
25. Hétfő		Orbán			

Telihold Fogyó hold Újhold Növé Hold
 Kos Bikla Ikrek Rák
 Oroszlán Szűz Mérleg Skorpió
 Nyilas Bak Vízöntő Halak

Levélnap – olyan zöldségeket érdemes vetni, ültetni, szedni, amelyeknek a levelét fogyasztjuk (pl. sóska, fejes saláta, káposzta)
 Termésnap – olyan növényeket érdemes vetni, ültetni, szedni, amelyeknek a „termése” fogyasztható (pl. magok, gyümölcsök, vagy akár a paradicsom, paprika, hüvelyesek stb.)
 Virágnap – dísznövényeket és olyan növényeket lehet vetni, ültetni, szedni, gondozni, amelyeknek a virága fogyasztható (pl. brokkoli)
 Gyökérnap – olyan növényeket érdemes vetni, ültetni, szedni, ahol a gyökér maga a termés (pl. zeller, burgonya, hagymafélék, répa), továbbá palántázás, dugványozás napjai, a gyökérképződés fokozottan jó
 Föld alatti kártevők ellen érdemes védekezni
 Föld feletti élő kártevők ellen érdemes védekezni
 Meiszés
 Kert előkészítése, ásás, talajlazítás
 Gyógynövények vetése, ültetése, ezek főszedése. A növények gyógyhatása fokozott
 Vermelini, raktaóroni e napon javasolt, valamint a már elvermelt gyümölcs, zöldség átrakására, átválogatására kedvező az idő
 Favágás napjai – főként, ha a fát további megmunkálásra szánjuk
 Csigairtas! Ezek a csigák elszaporodása elleni védekezés napjai
 Oltás, nemesítés, szemzés
 Gombatermesztő közegek kezelésére, oltására, gombatermesztésre kedvező idő
 Növények átültetése ezeken a napokon javasolt – a gyökérképződés hatékonyabb
 Semmiképp ne végezzünk átültetést, kedvezőtlen hatások a gyökérképződésre. Viszont érdemes gyomlálni
 Rohadásveszély! Ne vermeljünk, raktaóronozunk, vagy rakjuk át raktaórozott terményeinket
 Locsolás, a talaj vizmegtartó és a növény vízfőlvévé képessége hatékonyabb
 Tápanyag-bejuttatás a földbe, trágyázás, tápoldatozás, komposzt szórása
 Kerti tavak karbantartása, rothadt növényektől érdemes megszabadítani, azok téliesítése, valamint nagy vízigényű növények ápolása
 Gyepesítésre, fűmagvetésre, hiányzó gyeprész pótlására ezek a napok javasoltak
 Fűnyírás napjai
 Gyümölcsszedés napjai – ilyenkor a lé- és íztartalom fokozottabb

ITT AZ IDŐ

Ezekben a hetekben mindennap ad munkát a veteményeskert és a gyümölcsös. Elérkezett a vetés, a palántázás csúcsidezőszaka. A virágzó gyümölcsfákat ellepik a méhek, az idei évi bő termés érdekében dolgoznak nekünk. Ővük őket, virágzás idején ne permetezzünk. Ha mégis szükséges, akkor méhkímélő szert válasszunk, amelyet sötétedéskor juttassunk ki.

PAPRIKA A HÁZIKERTBEN

A paprika termesztése, mint minden más növényé, a fajták és a nevelés módjának megválasztásával kezdődik. A paprika meleg-, víz-, fény- és tápanyagigényes, a hosszabb tenyészidejű fajtákat fóliasátor-

Fehérzön és a *Tizenegyes*. Az almapaprikák karózást igényelnek. Aki nem szereti a csípős ízt, annak az *Édes alma* fajtát javasoljuk, az *Almapaprika* vagy a *Nagykúti* fajták csípősek, friss fogyasztásra és savanyításra is alkalmasak. Kaliforniai típusú, erőteljes növekedésű a zöldből pirosba érő *Gigant F₁*. A pritaminpaprikák fogyaszthatók frissen, de savanyíthatjuk vagy ledarálva, szóva is tartósíthatjuk őket (Piros Arany). Kiváló fajta ebben a típusban a *Greyco*, nagy előnye, hogy nem hajlamos a magházpenészedésre.

Érdemes egy-egy tő pirosba érő kápia típust is ültetni (*képünkön*). A vastag húsú, édeskés ízű, piros paprikák a szedés után hetekig eltarthatók. Jól savanyítható a tömött, bokros növekedésű, csípős, pepperóni típusú *Budai csípős*. Fölfűzve száríthatjuk a *Macska piros* hosszúkás termésű és a *Kalocsai arany cseresznye* gömbölyded házikerti fűszerpaprika-fajtát. A paprikát palántaneveléssel szaporíthatjuk a legbiztonságosabban. Szabadföldi termesztéséhez március második-harmadik hetében vessük el a magokat üvegházba, vagy enyhén fűtött lakás ablakpárkányán. A fagyos szentek (május 15.) elmúltával ültessük szabadföldbe a tejföldspórhárban vagy szaporítótálcában nevelt növényeket. A paprikát célszerű jól megművelt, porhanyós (könnyen átmelegedő), tápanyagokkal feltöltött talajba ültetni. Az ültetést követően alaposan öntözzük be a palántákat, és az egész tenyészidőszak alatt gondoskodunk a megfelelő víz- és tápanyag-ellátásról (fejtrágyázásról), a paprika ugyanis rendkívül víz- és tápanyagigényes. Fontos, hogy a tövét öntözzük, lég-hőmérsékletre melegített vizet használjunk, és abban oldjuk föl a tápanyagot. Figyeljünk a kalciumpótlásra, azzal megelőzhetjük a csúcsrohadást.

ban vagy üvegházban érdemes nevelni, szabadföldbe a rövid tenyészidejűek valók. A gazdaboltok kínálatából olyan fajtákat válasszunk, amelyeket a magyar viszonyokra nemesítettek, a magyar fajták között szép számmal találunk házikertbe ajánlottakat is. A folyton növekvő változatok karózást, fóliában huzalos nevelést igényelnek. Ilyen a tölteti való változatok közül például a *Táltos F₁*, a *Ciklon F₁* és a *Cecej*, a gyűrt végűek közül az *Alba Regia*, a *Blocky*-típusok közül a *Brill F₁*. Univerzális, bokros (determinált) növekedésű, jól bevált, sarga húsú fajta a

HARC A HAGYMALÉGY ELLEN

A hagymafélék bosszantó „kukacosodásáért” elsősorban a közönséges hagymalégy (*Delia antiqua*) a felelős. A talajban báb alakban telel, évenként két-három nemzedéke fejlődik. Az első nemzedék kora tavasszal, áprilisban rajzik, a dughagymáról nevelt növényekben és a téli sarjadékhagymában tesz kárt. Párosodás után a nőtények azonnal megkezdik a tojásrakást a hagyma levelei közé. A kikelő lárvák (nyüvek) a fejlődő hagymatest belsejébe hatolnak, a hagyma levelei lankadnak, csavarodnak, később a növény rothadva bűzleni kezd. A rothadó hagymarészben fehér nyüveket találunk.

Csak a lárvák kelése előtt védekezhetünk ellenük hatékonyan, tehát a kifejlett, rajzó legyeket kell irtanunk. A rajzást fehér színű, vízzel teli tálak kihelyezésével figyelhetjük meg. Akkor kezdjük meg a védekezést, amikor a legyek növekvő számban jelennek meg. Sajnos csak az úgynevezett „zöld könyvvel” megvásárolható, II. kategóriás *Megatox 70 EC* hatásos ellenük. A bábból kikelő legyek ellen talajfertőtlenítő szereket használhatunk (*Force 1,5 G*). Ha nem védekeztünk megfelelően, akkor a nyüvek a kifejlődés után bebábozódnak, majd 10-14 nap elteltével újból kikelnek a hagymalegyek, és a fejlődési ciklus újraindul. A 2-3. nemzedék már a magról vett, tárolásra szánt hagymát is károsíthatja. Mindig legyen tehát kint a kertben vízzel telt fehér tálka, a védekezéseket pedig ismételjük. A hagyma- és a sárgarépalégy riasztó növényei az illatos fűszernövények, a kapor, a borsikafű és a majoránna, ezért érdemes a hagyma- és a sárgarépasorok közé vetni őket.

MÁLNA TAVASSZAL

Több és jobb minőségű málnát szüretelhetünk, ha a tavasszal fejlődő tős és gyökérsarjakat rendszeresen, már kis korban eltávolítjuk. Ezek ugyanis sok vizet és tápanyagot vonnak el a növénytől, ami termésnövekedéshez vezet. A sarjakat legfőképpen 20-25 centiméteres méretükben, kézzel tépjük ki a földből, vagy vágjuk le metszőollóval. A ritkítást május közepéig fejezzük be, máskülönben tetemes lesz a termésvesztés. A következő évi termővesszőket a nyári sarjakból neveljük. A málna víz- és tápanyagigénye a tenyészidőszak előrehaladtával fokozatosan nő, a virágzás idején a legnagyobb. Ebben az időszakban a megfelelő kálium- és foszforpótlásra is ügyeljünk.

BAZSALIKOMOT PALÁNTÁRÓL

Kellemesen aromás egynyári gyógy- és fűszernövényünk a bazsalikom. Termesztése nem egyszerű. Sok kertész kedő panaszkodik, hogy rosszul és lassan kel, az elvetett magvakból pedig csak néhány szál növény éli meg a virágzó kort. A bazsalikomot palántáról érdemes szaporítani, amihez március második felében vessük a magot fólia alá, vagy a lakásban cserépbe. A bazsalikom magja fényen csírázik, ezért ne takarjuk földdel, de alaposan nyomkodjuk a talajhoz. Ha palántagyba, szórvá vetettük, akkor a kikelt növényeket csoportosan tűzdeljük át cserépbe, és csak május végén ültessük ki a szabadba, napos, világos, meleg fekvésbe. Április végén, május elején a bazsalikom állandó helyre vetésével is próbálkozhatunk. A siker alapfeltétele a jó vetőágy és a vetés utáni hengerezés. Augusztusban cserépbe vagy balkonládába is vethetjük, így egész télen használhatjuk friss hajtásait, bár nem lesz olyan aromás, mint a szabadföldi tövek. Szabadföldben, cserépben egyaránt rendszeresen, mérsékeltan öntözzük. A bazsalikom virágzó hajtásait júniustól egész nyáron át szedhetjük. Borsosan édeskés, erős illatú leveleit elsősorban az

olaszos ételek elkészítésekor használjuk, de a friss paradicsomsalátát, a tojásos, sajtos és halételeket is feldobhatjuk vele. Íze jól illik a tök-, a bab- és a gombaételekhez. Fontos, hogy ne főzzük bele az ételbe, és csak nagyon keveset használjunk belőle, mert a főzés során megváltozik az íze. A levelek friss ízét olajban vagy ecetben eltéve őrizhetjük meg, de le is fagyaszthatjuk. A bazsalikom gyógynövényként köhögéscsillapító, étvágyjavító, vizelet- és szélhajtó, valamint tejelválasztást segítő teakeverékek alapanyaga.

Összeállította: Pap Edina

Fizessen elő most!

Kertészet és Szőlészet - Piacvezető kertészeti hetilap!

Megrendelőlap

Megrendelem a **Kertészet és Szőlészet** című hetilapot példányban az alábbi címe:

Megrendelő neve:

Megrendelő címe:

Számlázási név:

Számlázási cím:

Időtartam: 1 évre 20 400 Ft

1/2 évre 10 200 Ft

Fizetés módja: csekk

átutalás

.....
alíírás

A lap megrendelhető a megrendelőlap visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre, vagy előfizethető az ország bármely postáján, és a hírlapkezelésnél, valamint e-mailen a hirlapelofizetes@postai.hu címen, és a 06-80-444-444-es telefonszámon. A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

Tel.: 06-1-470-04-10, Fax: 06-1-470-0411

E-mail: titkarsag@kerteszetesszolészet.hu, web: www.kerteszetesszolészet.hu

Legyen saját kerted

Legyen saját kerted! Lehet akár befőttesüvegben nevelt páfrány, balkonládába ültetett saláta, vagy zöldségesládában nevelt tündérkert. Márciusban már szórhatjuk a földbe a magokat, ültethetjük a gumókat, hagymákat. Kapáljuk, locsoljuk, kitakarjuk a tavalyról maradt veteményeket.

Ha van a háznál deszkamaradék, keríts körül magadnak 1-1,5 négyzetméteres saját kertet. Azt ültess és úgy, ahogy a kedved tartja, kertészkedj kedvedre. Nevelhetsz vegyesen virágokat fűszerekkel, zöldségekkel, szamóccával együtt. Ha kibújik néhány tetszetős gyom, és nem nyomják el a többi növényt, akkor azokat

is megtarthatod. Ültess bele azt, amit a legjobban kedvelsz, és kéznél van. A tavalyi árvácska elszórta magját, kibújt valahol, sőt már virágzik is: költözhet a kertedbe. A metélőhagyma túl nagy bokorrá nőtt, amit meg lehet felezni vagy negyedelni, és így jut a kiskertedbe is. A szurokfű (oregánó) hajtásai könnyen legyökerez-

nek, szaporodnak, szedj gyökeres hajtásokat, és így már lesz mit szórni a pizzára is. Ha maradt a téli madáreledelből, ültess el néhány napraforgómagot a kertedbe, abból nőnek majd az égig érő napraforgók. És a szomszéd nénitől kapott kővirőzsa is elfér.

A SZERZŐK FELVÉTELEI

Kert a ládikóban

Zöldséges faládikónak üsd ki az alját, és kész a mini ágyáskeret. Helyezd a porhanyórsra átdolgozott földre, nyomkodd bele kicsit, és már vetheted is bele a vetőma-

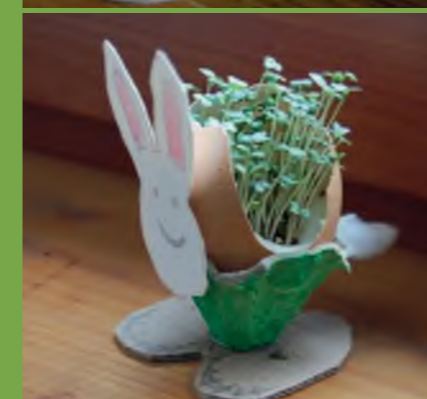

got. Az egyikbe zöldsalátát, a másikba borsót, a harmadikba dughagymát vess, vagy palántázz. Ha több zöldségesládikót helyezel egymás mellé, akkor tetszetős, rendezett kiskerted lesz. Mókás látvány, amikor kinőnek a zöldségek: van egy láda salátád, egy láda zöldségsalátád és egy láda borsód, csak éppen nem lehet föl-emelni. Ha a balkonon szeretnél ilyen kiskertet, hagyd meg a ládikó alját, béleld ki nejlonnal, töltsd meg földdel, és szórj bele dughagymát, hónapos retket, vagy palántázz zöldsalátát. Locsold, gondozd és gyönyörködj a kiskertedben nap mint nap. Az örömmel együtt a zöldségeid is növekszenek.

Zsázsahajú tojás a locsolóknak

Locsolóidnak készíts vicces zsázsahajú tojásokat. Egy héttel húsvét előtt láss munkához: a kifújt tojás héjába nyomkodj vízzel átitatott vattapamacsokat. Szórj rájuk zsázsamagot bőségesen. Félletes műanyag palack kupakjára vékony túvel szűrj 5-6 lyukat (ehhez kérd szü-

leid segítségét), majd locsold vele a picinyke magokat, sőt a locsolóidat is lefröcskölheted vele. Készíts tojástartóból talpat a tojásoknak, és díszítsd őket vidám arccokkal. Az ablakpárkányon, meleg, napos helyen, húsvét hétfőjére kinő a tojásfejek zsázsahaja, és megajándékozhatod vele locsolóidat. Nagyon meg fognak lepődni! A zsázsa nagyon finom, csípős ízű csemege, amelyet vajjas, májkrémes kenyérré is szórhatasz, vagy magában is csipegetheted.

Építetek, vetetek

Ha igazán szép pázsitot akarsz, akkor most kell elszórni a fűmagot. Ne keseredj el, ha nincs kerted, mert most olyan fűvet készítünk, amelyhez nem kell kert, se fűnyíró, csak tejesdoboz, föld, fűmag. A tejesdobozt úgy vágjátok ki, hogy alul maradjon 5 centiméteres sáv, amibe a földet teszitek. Ezenkívül csak a tejesdoboz hátoldala maradjon, az lesz a ház eleje.

A ház homlokzata készülhet kartonból vagy színes papírból. Rajzoljatok rá ajtót, ablakokat, virágcserepet, macskát, bármit. Ragasszátok vagy tűzzétek a dobozra. Ugyanilyen tejesdobozba, csak fektetve, készíthettek füves rétet a háziállatoknak. A doboz alsó részét töltsétek meg földdel, és szórjátok rá fűmagot, majd óvatosan locsoljátok meg. Tegyétek világos helyre, és tartsátok nedvesen.

Százlabú

Újragondoltuk a klasszikusnak számító fűfejet. A tojástartó újrahaznosításával készülhet a százlabú. Teste a 30-as tojástartó szélső sora zöldre festve, a fejét ugyanebből a tojástartóból vágthatjátok ki. Akrilfestékkel fes-

sétek sárgára, és fordítva ragasszátok a tojástartóra. A tojástartót töltsétek meg földdel, szórjátok rá a fűmagot, és óvatosan locsoljátok meg. Az ablakpárkányon öt nap alatt kihajt a fű.

Thalmeiner Tünde
Szakács-Nagy Zsuzsa

gyökéritató
agrooter

Delap Kft. 2314 Halásztelek, Halász u.2
 Tel.: +3630 240 7509
 Fax: +3624 453 655
www.gyokeritato.hu

MAGYARORSZÁG EGYIK LEGKEDVELTEBB DEKORÁCIÓS ÉS VIRÁGKÖTÉSZETI NAGYKERESKEDÉSE

Dunavirág Centrum

ÉRVEK, AMELYEK MELLETTÜNK SZÓLNAK:

- legújabb irányzatok a dekorációs termékek világában
- jó megközelíthetőség
- szakszerű tanácsadás
- kedvező nyitva tartási idők
- akciók
- kényelmes parkolási lehetőség a zárt parkolóban

H-2310 Szigetszentmiklós, Leshegy utca 1/c.
 Telefon: +36/24-525-280
 Nyitva tartás: Hétfő-Szombat: 7.00-17.00
 info@dunavirag.hu
www.dunavirag.hu

Bayer Garden A kiskert szakértője.

Calypso MÁR A KISKERTEKBE IS...

- Alacsony dózisú rovarölő permetezőszerszám
- Szívó és rágó kártevők ellen hosszú hatástartam
- Méhveszélyesség szempontjából nagyon kedvező
- A levélen és fás részekben hamar felszívódik
- Több mint 60 kultúrában engedélyezett
- Forgalmi kategória: II

Bayer Hungária Kft.
 Elérhetőség: www.bayergarden.hu
 1123 Budapest, Alkotás utca 50.

CONSTRUMAKERT

4. Dísznövény és kertépítészeti szakkiállítás és vásár

2015. április 15-19.

GL **hungexpokiállítás** programod van

A kerttervezés, kertépítés, kertkultúra legnagyobb tavaszi seregszemléje, a CONSTRUMA építőipari-otthonteremtési csokor része

- VII. Magyar Kertépítő Verseny és Show a MAKEOSZ szervezésében
- Bonsai kiállítás, bemutató és New Talent verseny
- Faiskolai bemutató
- Díszkertészek kollektív megjelenése
- Virágkötészeti bemutatók, kertápolási előadások
- Kerttervezési tanácsadás
- Dísznövényvásár

Egyidejű kiállítások:

CONSTRUMA HUNGAROTHERM RENEQ

Bővebb információ: www.construma.hu/kert

Kíséremény: Magyar Kertépítő Verseny és Show

A kiállítás hivatalos lapja:

CONSTRUMA KERT

A tavasz legnagyobb kertépítészeti rendezvénye

A hazai legnagyobb építőipari-otthonteremtési kiállításokor, a CONSTRUMA szerves részét képezi a CONSTRUMA KERT kiállítás. A kerttervezés, kertépítés, kertkultúra tavaszi nagy seregszemléje a látogatók számára is egyre vonzóbb. 2015-ben még több kiállító, gazdagabb programkínálat várja a látogatókat a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopontban.

Sokak számára a kertkultúra az otthonteremtés, otthontervezés része, így e látogatói igény indokolja annak létjogosultságát, hogy ez a témakör is a CONSTRUMA-csokor részét képezze. A kiállítás a szakmának és a nagyközönségnek egyaránt szól, éppen ezért az első napokban szakmai programok, míg a hétvégén a kerttulajdonosoknak szóló programok gazdagítják a rendezvényt.

Már indulásakor rangos szakmai háttérrel tudhatott maga mögött a CONSTRUMA KERT, hiszen a Magyar Kertépítők Országos Szövetsége (MAKEOSZ) minden évben itt mutatja be a Magyar Kertépítő Verseny és Show versenymunkáit, közel 3000 négyzetméteren. Így lesz ez az idén is, ezúttal a fény éve lesz a vezértema a pályamunkáknál.

A CONSTRUMA KERT stratégiai partnere 2015-ben a Magyar Díszkertészek Szövetsége, akik egyúttal a kiállítás társszervezői. Az együttműködésnek köszönhetően egy kollektív standon

jelennek meg a díszkertészek, látványos dísznövény-bemutatóval.

A Magyar Bonsai Szövetség és az Egyetemi Bonsai Klub szervezésében ismét lesz bonsai- és suisekibemutató a kiállításon, folyamatos szaktanácsadással.

A CONSTRUMA Kert kiállítói kerti eszközökkel, kisgépekkel, dísznövényekkel várják a látogatókat. A C pavilonban és a mellette lévő szabadterületen nemcsak a szemet gyönyörködtető látvány teszi vonzóvá a kiállítást, hanem a vásárlási lehetőség is: a tavaszi kertújításhoz itt akár a cserjéket, növényeket is megvásárolhatják.

Az idei évben ismét lesz színpad is a CONSTRUMA Kert kiállításon, ahol hétköznap szakmai előadások, hétvégén pedig bemutatók, hasznos tanácsadó előadások, tombola teszi színessé a programot.

TERVEZETT TÉMÁK:

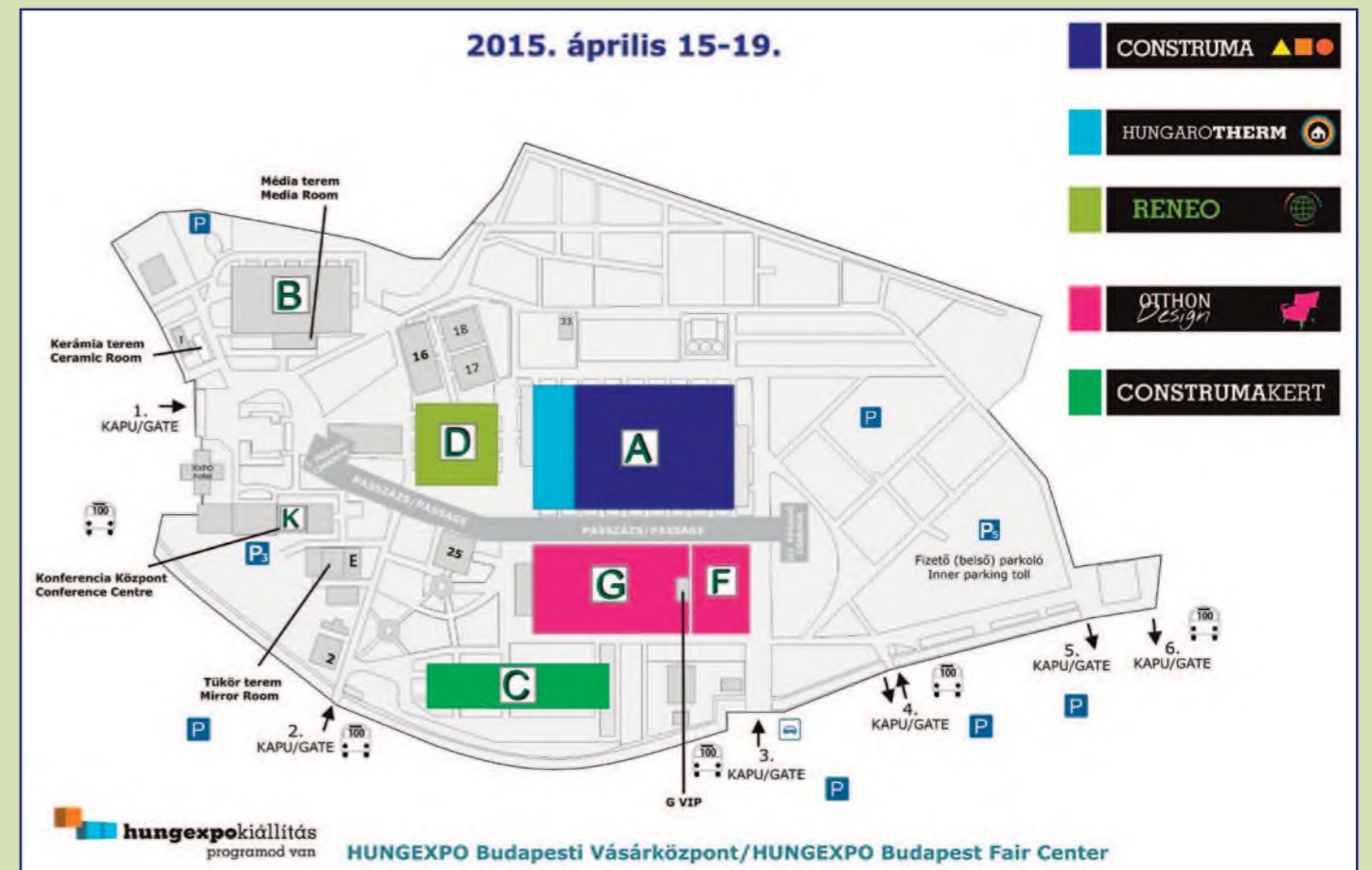
Szakmai napokon:

- Faápolási előadások
- Zöldtető, zöldhomlokzat
- A kertépítő verseny első három helyezett kertjének és alkotóinak bemutatása
- Szakmai szervezetek bemutatkozása

Közönségnapokon:

- Szakmai tanácsadások
- Népszerűsítő szakmai előadások (kerttervezés és -gondozás alapjai, faápolás, különleges szobanövények gondozása stb.)
- Virágkötészeti bemutatók
- Bonsaikiállítás
- Játékos „szakmai” vetélkedők (pl. amatőr virágkötészeti verseny)
- Tombola
- A közönségsvazatok nyertes kertjeinek díjazása

Bővebb információ: www.construma.hu/kert

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopont, 1101 Budapest, Albertirsai út 10.

CONSTRUMA KERT: C pavilon

Egyidejű kiállítások:

CONSTRUMA – építőipar (A pavilon)
 HUNGAROTHERM – épületgépészet (A és D pavilonok)
 RENE0 – megújuló energiák (D pavilon)
 OTTHONDesign – lakberendezés, design (G és F pavilonok)

BEJÁRAT: I., II., III. kapu

(CONSTRUMA KERT közvetlen bejárata: II. kapu)

NYITVA TARTÁS:

Szakmai napok: 2015. április 15–17. 9.00–18.00

Közönségnapok: 2015. április 18. 9.00–18.00
 április 19. 9.00–17.00

BELÉPŐJEGYEK:

	Helyszínen	Online
Szakmai belépőjegy (április 15–17.)	4000 Ft	3500 Ft
Közönségnapi belépőjegy (április 18.)	2300 Ft	1800 Ft
Vasárnapi belépőjegy (április 19.)	1600 Ft	1200 Ft

Családi belépőjegy (április 18–19.)
 (2 felnőtt + 2 14 év alatti gyerek) 4500 Ft

Nyugdíjas- és diákjegy
 (igazolvány felmutatása esetén) 1600 Ft

Csoportos diákjegy 1300 Ft
 (10 fő feletti diákcsoportok részére, április 17-én)
 Budapest X. kerületi lakosok részére 500 Ft
 (lakcímkártya felmutatásával)

Belépőjegy OTP SZÉP kártya ellenében is váltható.

MEGKÖZELÍTÉS:

- A 2-es metró Örs vezér téri végállomásától a körforgalomban közlekedő 100-as busszal
- A 37-es villamossal a Népszínház utcáról (Blaha Lujza térenél) a Pongrác út állomásig
- Személygépkocsival a belváros felől a Kerepesi útról
- Vonattal: Kőbánya felső megállóig

LÁTOGATÓI PARKOLÁS:

P3 és P5 parkoló: napidíj: bruttó 1800 Ft

A behajtás automatikus, a kihajtáshoz zseton szükséges! Zsetonok az I-es és III-as Fogadócsarnokban, a pénztárakban vásárolhatók. Számla kiállítása a parkolási díjról ott kérhető.

Albertirsai út: napidíj: bruttó 1800 Ft

Parkolási díj megfizetése a parkolás megkezdésekor a helyszínen, előre. Számla kiadása a parkolási díjról az I-es és III-as Fogadócsarnokban, az információs pultnál, a parkolójegy átadása ellenében.

VIP-kártyával a kiállítás nyitvatartási idejében a P3, P5 és Albertirsai úti látogatói parkolóban parkolhatnak. Kihajtáskor kérjük, hogy a kártyán lévő vonalkódot tartsa a leolvasókészülékhez.

Mozgássérültek számára a P5 látogatói parkolóban, a kijelölt parkolóhelyeken (20 férőhely) díjmentes a parkolás. Innen akadálymentesen megközelíthető a kiállítási terület.

ÉTKEZÉS: étterem a G épületben, valamint a vásár területén büfék állnak a látogatóközönség rendelkezésére.

HIVATALOS SZÁLLÍTÓ: City Taxi, tel.: (+36)-(1)-211-1111

OTP-AUTOMATA: G pavilon bejáratánál a passzázsban.

VII. MAGYAR KERTÉPÍTŐ VERSENY ÉS SHOW 2015.

A VII. Magyar Kertépítő Verseny és Show 2015. Közép-Kelet-Európa egyedülálló szakmai rendezvénye, a térség legkreatívabb kerttervezőinek és kertépítőinek megmérettetése közel 45 000 látogató előtt. Az idén hetedik alkalommal rendezik meg a CONSTRUMA KERT kiállításon április 15–19. között a Hungexpo C pavilonjában.

A rendezvény jól illeszkedik az építőipari-otthonteremtési-területfejlesztési kiállításokhoz, teljessé teszi a kínálatot a látogatók számára. A CONSTRUMA KERT a szakemberek számára kiváló lehetőség a tapasztalatcserére, a legújabb kertépítési trendek feltérképezésére, míg a nagyközönségnek színvonalas látványt, ötletet és vásárlási lehetőséget kínál.

A Magyar Kertépítők Országos Szövetsége (MAKEOSZ) az idén a fény évét határozta meg a verseny témájaként. A fényt az Európai Fizikai Társulat (EPS) kezdeményezte a 2015-ös nemzetközi év témájaként. Elyerte az UNESCO és rajta keresztül az ENSZ támogatását arra, hogy a 2015. év a fény nemzetközi éve legyen. A világeseményhez Magyarország is csatlakozik. A fény nemzetközi évének célkitűzése, hogy a fényvel foglalkozó tudományok és a fényt alkalmazó technológiák minél ismertebbé és világszerte elismertté váljanak. Az ENSZ felismerte, hogy a fénytechnológiák nagyban hozzájárulhatnak a fenntartható fejlődéshez, az ökológiai hatékony megoldások, technológiák terjedéséhez. Szerepet kapnak az energiaszektorban, a mezőgazdaságban, az egészségügyben és az oktatásban. (Forrás: <http://enfo.agt.bme.hu/drupal/node/12986>)

Minden ember vágya, lételeme, hogy legyen egy olyan hely, ahová hazamehet, ahol békecsendben várják, legyen akár egy kicsiny kertje, amely nyugalmat áraszt, és kikapcsol, ahol elfeledheti a stresszes hétköznapi gondjait, és ahol átadhatja magát a családnak és a természet nyújtotta harmóniának. Tavasztól késő őszig, sőt akár még télen is a kert a második otthonunk, legyen szó pihenésről, tanulásról, játékról, családi összejövetelről.

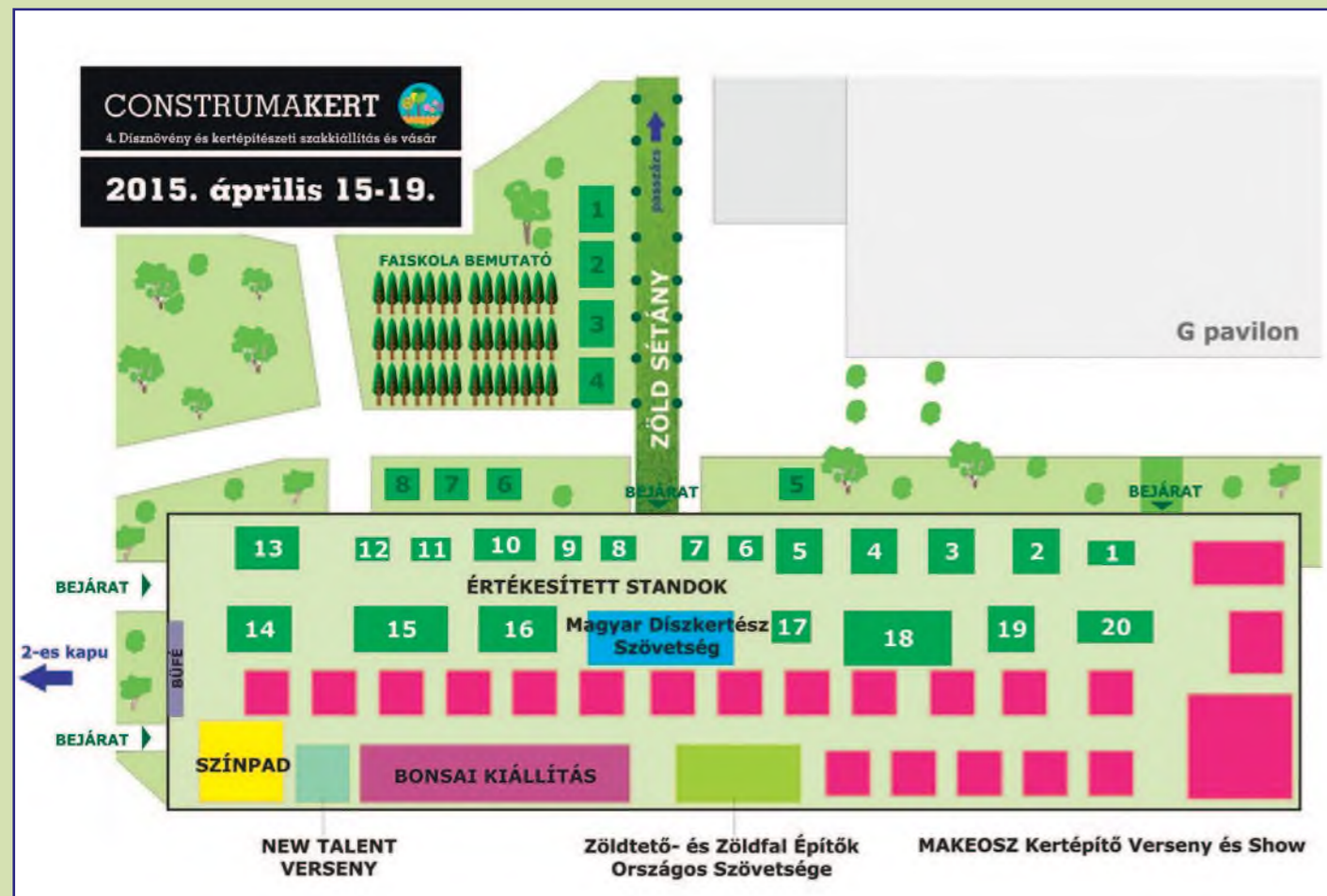
A látogatók a legjobb kertépítők közül találhatnak partnert álmaik kertjének megvalósításához. Olyan kertépítési megoldásokkal, ötletekkel gazdagodhatnak, amelyek inspirálnak kertünk otthonosabbá és színvonalasabbá tételére. A bemutatott kertek a neves nyugat-európai versenyeken is megállják a helyüket. Az idén először a látogatók, a kert iránt érdeklődők is zsűrizhetik a versenystandokat értékes ajándékokért. Színes programokkal, előadásokkal, bemutatókkal várják Önöket a szervezők a C pavilonban.

IGAZI TAVASZI VIRÁGPÁRÁDÉ

A Construma Kert kiállításon a Magyar Díszkertészek Szövetsége is bemutatkozik. Mit láthatnak majd a látogatók, miért álltak a rendezvény mellé a díszkertészek? – erről kérdeztük a szövetség elnökét, Orlóci Lászlót.

Igazi tavaszi virágshow-t szeretnénk a látogatók elé „varázsolni”. Ennek nálunk még nincs hagyománya, de mi meg szeretnénk teremteni az alapjait. Ezért álltunk a rendezvény mellé, és vállaltuk, hogy közösségi standon a szövetségünk kertészeinek növényválasztékából, a hazai kertépítők kreativitását felhasználva valódi pihenőkertbe vezetjük a látogatókat.

A közel 120 négyzetméteres bemutatókertben számos olyan ötlet leshetnek majd el a látogatók, amit saját otthonukban is megvalósíthatnak. Főleg szeretnénk ébreszteni bennük a vágyat a kültéri pihenésre csábító, igényesen, zömmel hazai növényekből kialakított kert iránt. Számos ülőhely áll majd a látogatók rendelkezésére, ahol a szó szoros értelmében kipihenhetik a kiállítási nézelődés fáradalmait. Ücsörgés közben, ha kedvük tartja, belehallgathatnak a színpadon zajló hobbikert-tulajdonosoknak szóló előadásokba. Sok tavaszi virággal, színes virágágyakkal szeretnénk ámulatba ejteni őket, mindemellett növényújdonságokat is láthatnak majd. Mint minden máshoz, a növényvásárláshoz is kedvet kell teremteni, és ebből mi, díszkertészek is ki szeretnénk venni a részünket. Nagyon fontosnak tartom, hogy a díszkertészszakma közvetlenül is találkozzon a fogyasztókkal. Erre remek lehetőség lesz a Construma Kert kiállításon.

MÁRCIUS 3-IG BEJELENTKEZETT KIÁLLÍTÓK STANDSZÁMMAL:

Agroforg Kft.:	C pavilon, 7/D
Albízia Kertészeti Bt.:	C szabad terület, C/12A
Andromedia Malko Vladimir:	C szabad terület, C/14
Assa Divi Kft.:	C pavilon, 2/E
Delap Kft.:	C pavilon, 5/F
Diva Virág Kft.:	C pavilon, 3/B
Farkas Kertészet:	C szabad terület, C/9
GuMo Kft.:	C pavilon, 5/E
„Gyöngyvirág”, Horváth Gyöngyi e. v.:	C pavilon, 5
Hermes Áfész:	C pavilon, 7
Hungaroplant Faiskolai Termelő és Értékesítő Kft.:	C pavilon, 3/G
Kertduó Kft.:	C pavilon, 6/H
Kertész Tamás:	C szabad terület, C/11
M Tools Magyarország Kft.:	C pavilon, 6
Magyar Bonsai Szövetség:	C pavilon, 2/F
Magyar Díszkertész Szövetség:	C pavilon, 4/D
Magyar Mezőgazdaság Kft.:	C pavilon, 4/B
MÁV Kft.:	C szabad terület, C/8
Mobilane East Europe Kft.:	Passzázs, P/1A
Motor.Pedo Kft.:	C szabad terület, C/7
Ornamentika Épületszobrász Kft.:	C szabad terület, C/13A
Oven Grill Kft.:	Passzázs, P/16
Öntbolt.HU Kft.:	C pavilon, 5/B
„SUNI” Service Universal Kft.:	C pavilon, 3/E
Szabados Kaktusz Bt.:	C szabad terület, C/13
Tó és Öntözés Kft.:	C pavilon, 7/B
VPT-Group Kft.:	C pavilon, 6/J
ZÉOSZ / Zöldtető- és Zöldfal Építők Országos Szövetsége:	C pavilon, 4/G

ELŐZETES PROGRAMTERV

Helyszín: C pavilon, színpad

2015. április 15., szerda:

14.00–14.20: Zöldfelület-gazdálkodás

Előadó: Szabó Gábor okl. táj- és kertépítész mérnök, okl. városrendezési és városgazdasági szakmérnök, vezető tervező: TÉR-TEAM Kft.

14.20–14.40: A faápolás és favédelem örökségvédelmi feladatai

Fertőd, Esterházy-kastélypark és Lés-erdő – esettanulmány

Előadó: Szabó Gábor

14.40–15.00: A faápolás szerepe

Előadó: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

15.00–15.20: Városi sorfák jegyzéke

Előadó: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

15.20–15.40: Zöldtetők Magyarországon

Előadók: Prekuta János és Dolgosné Kovács Anita

15.40–16.00: Zöldhomlokzatok – belső terek zöldesítése

Előadó: Kovács Andrea

16.00–16.20: Kültéri bonsaik

Előadó: Rónai Gergely, Hungaroplant

16.40–17.00: A kiskertek kincsei: Hagyományos kiskertek értékei (OMÉK-előzetes)

2015. április 16., csütörtök:

10.00: Construma Kert Megnyitó

10.20–10.40: A VII. Kertépítő Verseny eredményhirdetése

10.40–11.00: Az I–III. helyezett csapat bemutatása

11.00–11.20: 20 éves a MAKEOSZ: A Magyar Kertépítők

Országos Szövetségének bemutatása

Előadó: Kosztka Ernő, a MAKEOSZ elnöke

11.20–11.40: Facsemeték ültetése

11.40–12.00: Faápolás Előadó: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

14.00–14.20: Kertészeti háttérpar

Előadó: Borócki Gergely, a Magyar Háttérpari Szövetség elnöke

15.00–15.20: A városi sorfák jegyzéke

Előadó: Dr. Orlóci László, a Magyar Díszkertészek Szövetségének elnöke

16.00–16.20: Zöldtetők: Új trendek a zöldtetőépítésben

Előadó: Dr. Gerzson László, Corvinus Egyetem adjunktusa

16.20–16.40: Zöldhomlokzatok – belső terek zöldesítése

Előadók: Dancsuly Kriszta és Kiss Márton

2015. április 17., péntek:

10.00–10.20: Faápolás Előadó: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

10.20–10.40: Zöldhomlokzatok

Előadó: Pataky Rita, egyetemi mestertanár

10.40–11.00: Virágkötészeti bemutató

11.00–12.00: Kvízversorolás (a 10.30-ig leadott szelvények értékelése)

13.20–14.00: Faápolás a házikertben

Előadó: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

14.00–15.00: Faápolási bemutató – szabadtéri program!

A bemutató vezetője: Lukács Zoltán, a Magyar Faápolók Egyesületének elnöke

15.00–15.20: Kiszakadó-prezentáció: látszóbeton bútorcsalád és mikro-/látványpárásítás

Előadó: László Viktor

15.20–15.40: DELAP-prezentáció: Új termék, a gyökérítató előnye

Előadó: Nagy Rita

15.40–16.00: Virágkötészeti bemutató

16.00–17.00: Kvízversorolás (a 15.30-ig leadott szelvények értékelése)

2015. április 18., szombat

10.00–10.40: Magánkertek tervezése

Előadó: Zhychy Zsuzsa, okleveles tájépítész

10.40–11.00: Virágkötészeti bemutató

11.00–12.00: Kvízversorolás (a 10.30-ig leadott szelvények értékelése)

13.00–13.20: Gyógynövények a kiskertekben

13.20–14.00: Kiskertek kincsei, avagy a szőlőmag és annak olaja

Szőlőből házilag készíthető termékek

Előadó: Sárkány Péter, nemzetközi borbíró

14.00–14.20: Zöldfelület-gazdálkodás

Előadó: Szabó Gábor, okl. táj- és kertépítész mérnök, okl. városrendezési és városgazdasági szakmérnök, vezető tervező: TÉR-TEAM Kft.

14.20–14.40: Faápolás és favédelem örökségvédelmi feladatai

Fertőd, Esterházy-kastélypark és Lés-erdő – esettanulmány

Előadó: Szabó Gábor

14.40–15.00: A kiskertek négy évszaka

15.40–16.00: Virágkötészeti bemutató

16.00–17.00: Kvízversorolás (a 15.30-ig leadott szelvények értékelése)

2015. április 19., vasárnap

10.00–10.40: Kiskertek kincsei, avagy a szőlőmag és annak olaja

Szőlőből házilag készíthető termékek

Előadó: Sárkány Péter, nemzetközi borbíró

10.40–11.00: Virágkötészeti bemutató

11.00–12.00: Kvízversorolás (a 10.30-ig leadott szelvények értékelése)

12.00–13.00: Kertépítő verseny közönségsvavazásának eredményhirdetése

13.00–13.20: Magánkertek tervezése

13.20–14.00: Kiskertek kincsei, avagy a szőlőmag és annak olaja

Előadó: Sárkány Péter, nemzetközi borbíró

14.00–14.20: Kültéri bonsaik

Talaj-előkészítés, metszés, gondozás

Előadó: Rónai Gergely

14.40–15.00: Virágkötészeti bemutató

15.00–16.00: Kvízversorolás (a 14.30-ig leadott szelvények sorsolása)

Főnyeremény: 1 darab 70 ezer forint értékű kültéri bonszai, a Hungaroplant Kft. felajánlásából

A szervezők a változtatás jogát fenntartják!

SPEAR & JACKSON

Minőségi kerti szerszámok
Great British Growing Awards 2015:
a legjobb kerti szerszám

A kiállítás ideje alatt
a szerszámok kipróbálhatóak.

www.mtools.hu

Magyarország
virágos
szakácskönyvei

Elegáns, tartalmas szakácskönyvek, melyek nem hiányozhatnak az ingyenes és a kertbarátok polcáról!
Minden, ami ehető virág!

Megrendelhető:
www.rozsakonyho.hu • info@chetovirag.hu
+36-30-9647144

Starjet

Seco univerzális fűnyíró traktorok

Keressen minket a Construmán!
2015. április 15–19.
Hungexpo, Budapest

CONSTRUMA

INTER-MIX KFT

www.seco-funyirok.hu

ELŐZZÜK MEG A BAJT!

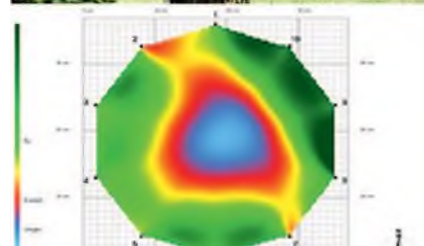
Vajon mit érezhetnek a környezetünkben élő fák, amelyek a forró nyári napokon a viszontagságokkal dacolva hús árnyékot adnak, megannyi kellemes pillanattal ajándékoznak meg bennünket, évtizedek történeteit rejtik magukban? Nem is gondolunk arra, hogy nem tudják elpanaszolni fájdalmukat.

Egyszer csak meglepődve, megrökönyödve állunk e fák mellett, amikor napjaink viszontagságos időjárása következtében ágait letörve, meggyötörve, vagy óriási kárt okozva, kidőlve találjuk udvarunkon.

Előzzük meg a bajt! Különleges készülék segítségével vizsgál-tassuk meg fáinkat! A Fakopp 3D berendezés fa anyagsűrűségén, illetve a hanghullámok terjedése alapján kirajzolja a fa belső állapotát, anélkül hogy bármilyen sérülést ejtene rajta. Már korai stádiumban kimutatja a kívülről láthatatlan, belső korhadás jeleit. A számítógépes program segítségével pontosan kirajzol-

hatók a törzs korhadt vagy üreges részeinek helyei és méretei. Fáink akkor fejlődhetnek szépen, és akkor nevelnek egészséges lombot, ha időközönként megmetsszük, ápoljuk őket. A metszés és a faápolás kertészeti szakembert igényel. Gondoljuk tehát át: fáink harmóniát, nyugalmat, vagy veszélyforrást jelentenek?

Nagy Zoltán

A Kertduó Kft. a következő szolgáltatásokkal áll rendelkezésére: műszeres favizsgálat, metszés, fák ifjítása, fakivágás, lombkorona alakítás, sebkezelés, ezen felül teljes körű kertészeti szolgáltatás.

Mi az ön hosszú távú igényeit valósítjuk meg!

KERTDUÓ KFT.
Kertduó
+36 70 344 3997
www.kertduo.hu

AZ EGÉSZSÉGES TÓÉRT

A kerti tavaknál gyakran találkozunk olyan gondokkal, amelyek miatt az öröm bosszúsággá válik. Ilyen kedvezőtlen jelenség a zavarosodás, az eliszapolódás és a túlzott algásodás.

A tóba kerülő, illetve ott elpusztuló szerves anyag rothadásnak indulhat, sok toxin, mérges gáz képződik, ami a víz büzlését, illetve a felsőbbrendű növény- és állatfajok egészségének romlását, sőt pusztulását is előidézheti. A fertőtlenítő-, oxidálószerkeik igazán csak a kedvezőtlen folyamatok elején segítenek: valamelyest enyhítik a tüneteket, látszólag kedvező állapotot tartanak fenn, később viszont inkább gátolják a biológiai tisztulást.

Az új generációs probiotikumokkal inkább erjesztjük a normálisan rothadással bomló szerves anyagot, így meggátoljuk a rothadással járó kellemetlen és káros termékek (ammónia, kénhidrogén) kialakulását. A lebegő szerves anyagok lebomlásával kitisztul a zavaros víz, lebomlik a leülepedett és gyakran rothadásban lévő iszap és lepedékek.

Ezenfelül a mérgek képződésével ellentétben a felsőbbrendű növényi és állati szervezetek fejlődéséhez kedvező tápanyagformákat és bioaktív hatóanyagokat termeltetünk. Ezen túl még a vízinövények tápanyagfölvételét is serkenti a technológia, ami felgyorsítja a főlősleges és rendszerint algatúlszaporodáshoz vezető tápanyagok kivonását a vízből.

A tó probiotikus kezelésével párhuzamosan a kert növényeinek öntözésére is használhatjuk a vizét. A tóban a főlősleges és gondot okozó tápanyagok hasznosulnak a kertben, és egyben ott is kihasználhatjuk a probiotikumok jótékony hatását, hiszen a kerti növények tápanyagfölvételét, fejlődését is serkenti.

Dr. Hidas András

Greenman Pond
Természetes tóápoló és algásodást szabályozó koncentrátum

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. által ökológiai gazdálkodásban is elfogadott készítmény.

Különböző típusú természetes, élő víz (tó, folyó, halastó, kerti tó) tisztántartásához alkalmazható. Vegyszerektől mentes, biztonságos, környezetünkre nem káros készítmény.

A Greenman Pond hatása:

- Elősegíti és gyorsítja a természetes vizek öntisztuló képességének kialakítását és fenntartását.
- A különböző eredetű, vízbe kerülő szerves anyagokat, szennyeződések lebontja, feltárja, ezáltal visszatorítja az algásodást.
- Helyreállítja és fenntartja a vízi életközösség ökológiai egyensúlyát.
- Növeli a látható vízmélységet.
- Csökkenti az iszap mennyiségét, megakadályozza a rothadást.
- Segíti a vízi növényzet és állatvilág egészségének fenntartását.

A Greenman Pond-ot számos hazai kerti tó, dísztó, esővíz tározó rendszeres tisztántartására alkalmazzák sikeresen. Felhasználásáról érdeklődjön a vásárlás helyén vagy ügyfélszolgálatunkon!

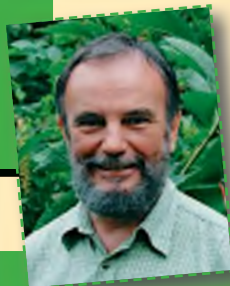

greenman www.greenman.hu

Greenman Kft., Veszprém 8200, Házgyári út 16.
Tel.: +36 88/325-776, +36 30/351-7608
greenman@greenman.hu

MELLŐZÖTT SÁRGÁK

A sárga virágú cserjék hiánycikkek a hazai kertekben. A lombfakadás előtt nyíló, és mindenki által jól ismert aranycserje (*Forsythia*) mellett a vegetációs idő nagy részében alig-alig találunk igazán mutatós sárga virágúakat, ezért érdemes rájuk nagyobb figyelmet fordítani. A borbolyákon (*Berberis*) kívül szinte kivétel nélkül pillangós virágúak fordulnak elő a választékban, mint például az aranyesők (*Laburnum*), egyes zanótok (*Cytisus*), a borsócserjék (*Caragana*), vagy a rekettyék (*Genista*). Többségük azonban nem játszik mostanában fontos szerepet a magyar kertekben, mintha mostohagyerek lennének. Két kevésbé ismert, mutatós sárga virágú dél-európai cserjére szeretném felhívni a figyelmet, amelyek gazdagíthatnák a hazai választékot.

A **cserjés koronafürt** (*Coronilla emerus*) a hüvelyesek családjába tartozik. Nemzetségében egyéves, évelő lágyszárú és cserjefajokat egyaránt találunk. Tudományos nevük (*coronilla* = koronácska) a virágzatban csinosan elhelyezkedő virágokra utal. A koronafürt rendszertani helyét illetően nincs teljes egyetértés a botanikusok között, így *Hippocrepis emerus* vagy *Emerus major* tudományos néven is rátekinthetünk.

Terjedő tövű, sarjakat nevelő alacsony lombhullató cserje, 50–150 (ritkán 200) centiméter magasra nő. Bokra sűrű ágrendszerű, vékony ágai, vesszei zöldek, bordásak.

A cserjés koronafürt virágai kecsesen bókolók

FRÁTER ERZSÉBET FELVÉTELEI

Cserjés koronafürt-bokor a Nemzeti Botanikus Kertben, Vácrátóton

Szórt állású levelei 5-9 levélkéből szárnyasan összetettek. Élénksárga, a vitorlán gyakran narancsszínű rajzolatú pillangós virágai 15-20 milliméteresek, hosszú kocsányokon 1-5-ösével állnak, kissé bókolnak. Április végétől június közepéig nyílik, de egészen az ősz elejéig hajlamos az utóvirágzásra. Hüvelytermései hengeresek, 5-11 centiméter hosszúak, keskenyek. Eredeti termőhelye a Mediterráneum, Északkelet-Spanyolországtól Kis-Ázsiáig. Az észak-afrikai partvidéken helyenként bozótosokban, köves, száraz, napos lejtőkön, erdőszegélyeken él a tengerparttól 1850 méteres magasságig. A Balkán-félszigeten és Közép-Európában északabbra is felhatol. Nálunk a Balaton-felvidéken sziklagyepekben, bokorerdőkben, doloiton itt-ott föllelhető. Jóllehet Dél-Európában tömeges és közönséges, idehaza ritkasága miatt természetes állományai védettek.

Igénytelen, mindenféle jó vízáteresztő talajon könnyen nevelhető és tartható, de

jobban szereti a meszes talajokat. Nálunk gyakorlatilag teljesen télálló, de kitett, szeles helyeken esetleg mínusz 20 °C alatt károsodhat. Rendszeres metszést nem igényel, ha azonban nagyon kuszának találjuk, akkor az öreg ágait tőből kivághatjuk, de erősen, akár a talajfelszínig is visszavágható. Gyorsan kihajt, és visszanyeri az eredeti alakját. Nyitott, napsütötte helyekre, száraz lejtőkre, rézsűkre ültessük. Nagyon jó szárazságtűrő növény. A kecses zöld ágrendszerben tömegesen megjelenő, apró édes illatú virágai bájos, mediterrán hatást nyújtanak.

Magvetéssel, zölddugványozással és a sarjak leválasztásával könnyen szaporítható. A magokat vetés előtt ajánlatos 1-2 óráig forró vízben áztatni, de a téli hideg rétegzés is hatásosan segíti a csírázást. Kora tavasszal hidegházban vagy hollandágyba vessük. A magoncokat cserépbe tűzdelve neveljük, és csak a következő évben ültessük ki. Júniusi zölddugványai, illetve július-augusztusi félfás dugványai könnyen, nagy százalékban gyökeresednek. Sarjait nyugalmi időben válasszuk le.

Gyakorlatilag kártevő- és kórokozómentes, a gombabetegségek sem támadják meg. A nyulak kedvenc téli csemegéje. A Nemzeti Botanikus Kertben, Vácrátóton valamelyik kapu alatt beszabadult nyúl főként havas időben komoly kárt tesz benne. Szerencsére ilyen esetben is hamar megújul a növény.

Gyökérzetén nitrogénmegkötő baktériumok élnek, ezzel jótékony hatással lehet a közelében fejlődő növények tápanyagellátására. Magvai enyhén mérgezők, vizelethajtó és a szívgyógyászatban hatékony anyagokat tartalmaznak.

Az **dalmátzanót** (*Petteria ramentacea*) a hüvelyesek családjába tartozó lombhullató cserje, nemzetségének egyetlen tagja. Emlékeztet közeli rokonaira, az aranyesőkre (*Laburnum*) és a zanótokra (*Cytisus*). Tudományos nevét *Franz Petter* (1798–1853) Dalmáciában tevékenykedő botanikus után kapta. Kuszán szétterülő vagy felálló ágú erőteljes bokrai legfőljebb két méter magasra nőnek. Szórt állású levelei három levélkéből állnak. Illatos, aranyeső pillangós virágai a hajtások végén fölfelé álló, rövid (4-8 centiméter), tömött fürtökben nyílnak május-júniusban. 4-5 centiméter hosszú sötétbarnára érő hüvelyterméseiben 5-7 vörösésbarna mag rejtőzik. A föl nem nyíló hüvelyű cserjés koronafürttel ellentétben érett termései felhasadva messzire szórják a bennük lévő magokat. Nagyon résen kell lenni, ha valaki magot akar fogni róla. A magvak az aranyesőhöz hasonlóan mérgezők.

SPÁRGA, REBARBARA ÉS ANGYALGYÖKÉR

A hazai gasztronómiai kultúra felvirágzásának és a zöldségkertészkedés, a konyhakertek újraéledésének korát éljük. Ma már többen eljutnak mediterrán és trópusi országokba, egzotikus piacokra, és a világ minden tájára elkísérő ismeretterjesztő filmek is sok furcsa élelmiszernövényt mutatnak be.

Sokan divatból, mások a kertészkedés szeretetéből vagy pusztán étrendjük változatossá tétele miatt érdeklődnek a különleges zöldségek és gyümölcsök iránt. A nagyobb zöldségüzletekben, bevásárlóközpontokban és ázsiai boltokban sok egzotikus termék megvásárolható, a szaporodó ökopiacokon, honlapokon pedig sokféle mag és palánta beszerezhető. Sorozatunkban különleges zöldségeket mutatunk be.

A növények szára adja a növényi test végét, összekapcsolja a gyökeret és a leveleket, és közvetíti a tápláló anyagokat. A szállításon kívül a szár raktároz is, a bél-szövetben különböző tartalék tápanyagok halmozódhatnak fel. Ne csodálkozzunk hát, hogy az egynyári és évelő növények nem fásodó, lágy szára kiváló élelem is. A módosult szárképletek, mint a gumó (burgonya, karalábé), a hagyma (vöröshagyma) és a gyöktörzs (táró, kasszava), valamint a cukornád szára az emberiség fontos táplálékforrásai közé tartoznak, de a

lédús növényi szár mint zöldség sem elhanyagolható jelentőségű.

Legismertebb a **kerti spárga**, melynek fiatal, zsenge, vastos hajtásait, az ún. spárgasípot fogyasztjuk. A vastag, húsos síp az évszázadok nemesítési folyamata során alakult ki. Fajtáinak színe a krémsárgától, a sötétebb vagy világosabb zöldtől a liláig terjed. Ahogy az a föld fölötti növényi részekre általában jellemző, a spárga fénynek kitett hajtásai is klorofillt állítanak elő, ez adja jellegzetes zöld színét. Ezért, ha halványabb hajtást akarunk, a növekedési szakaszában homokos földdel kell feltöltenünk a szarát, mely elzárja a hajtásoktól a napfényt. A fehér spárgának enyhébb az íze, mint a zöldnek.

A spárgát régebben a liliumfélék nagy családjába, ma a spárgafélékhez sorolják. Az *Asparagus* a család legfontosabb, közel 300 fajt számláló nemzetsége.

A kerti spárga vagy nyúlárnyék (*Asparagus officinalis*) Európában, Ázsiában és Észak-

A fűszeresebb ízű zöldspárga nálunk kevésbé ismert, pedig termesztése egyszerűbb, hiszen nem kell a tövét feltölteni

A spárga évelő növény, gondos kezeléssel hosszú időn át egy helyen maradhat

A dalmátzanót virágzó ága

Sárga, pillangós virágai felálló fűtőkben fejlődnek

Lapos hüvelytermései és hármás levelei

Eredeti hazájában az Adria-tenger partvidéki hegyeiben, Dalmáciában, Montenegróban és Észak-Albániában bozótosokban, köves lejtőkön, útszéleken, kőgöregtegeken, meleg, napos helyeken él. Talajokban nem válogat, ha azok eléggé lazák és jó vízáteresztő képességűek. Kifejezetten jó mésztűrő. Lejtőkre, rézsűkre, facsoportok szegélyébe, vegyes szegélyágyakba ültethető, de szoliterként vagy nagyobb foltokban gyepfelületekben is megállja a helyét. A félárnyéket is elviseli, de csak tűző napon virágzik igazán dúsán. Ki-

fejezetten szárazságtűrő és nálunk is teljesen télálló. Semmilyen gondozást nem igényel, legfőleg a sérült vagy elöregedett ágakat kell kivágni. Gyakorlatilag kártevő- és kórokozómentes. Magvetéssel jól szaporítható ugyanolyan módszerrel, mint a cserjés koronafűt, a forró vizes kezelés nagyban segíti a csírázást.

A Nemzeti Botanikus Kertben, mindkét növény kiválóan érzi magát, ötvenévesnél idősebb példányaival találkozhatunk. A cserjés koronafűt még kevésbé benapozott részsűn is bőségesen virágzik, a dalmátzanót

egyformán virágzik tűző napon és félárnyékban. Megbízhatóan teljesítenek minden évben, és különleges színfoltjai a gyűjteménynek. Nagyon mutatósak, nagy kedvenceim. A dalmátzanót igen élénk virágival messzire ríkt. Idehaza még csak kevés helyen kaphatók, de a tőlünk nyugatra és délre eső országok kertészeti árudáiban beszerezhetők. Igénytelenségük és szépségük miatt minden kertbe jó szívvel ajánlom őket.

Kósa Géza

A rebarbara mutatós, nagy termetű növény. Sárgásfehér, kicsi virágai másfél méter magas, elágazó virágzatban tavasszal nyílnak

A pirosas levélnyelű rebarbara kevesebb oxálsavat tartalmaz, és kellemesebb ízű. A fiatal, zsenge, de már pirosra színeződött szárazakat szedjük

Afrikában őshonos, 30–180 centiméter magas, lágy szárú évelő növény. Nálunk száraz gyepekben, sztyeppréteken, bokorerdőkben él. Felálló, többszörösen elágazó szárán sok, vékony, fonalas, zöld, levélnek tűnő, örvösen álló oldalág fejlődik. Ez tulajdonképpen olyan módosult, lapos, asszimiláló szár (fillokládium), amely átveszi a levelek szerepét. Kicsi, csüngő, zöldesfehér virágaiból élénkpiros boggyótermések fejlődnek.

A spárgát már a rómaiak is kedvelték, Dél-Európában azóta is nagy kedvenc. A zsenge hajtások nyersen is ehetők, de inkább főzve fogyasztják. Legjobb magas, spárgafőző fazékban elkészíteni, mert így megfő a szívósabb alsó rész, míg finom csúcsa csak gőzölődik. A spárgát többnyire olvasztott vajjal, ecettel, citrommal meglocsolva vagy hollandi mártással leöntve fogyasztjuk. Előételként vajos toastkenyér-szeletekbe göngyölik, s úgy pirítják meg. Olaszországban zsemlemorzssával vagy parmezán sajttal szórják meg, és sütik. Sok helyen a hideg, főtt spárgát, mint izletes csemegét szolgálják fel. A spárga gyorsan romlik, ezért mindig frissen fogyasztuk. Tartósítható, fagyasztás előtt a spárgásipokat forró vízben blansírozzuk.

A spárga nemcsak az egyik legízletesebb, különleges zamatú zöldségféle, hanem egészséges étel is. Szénhidrátokban és fehérjékben gazdag, esszenciális aminosavat, aszparagint tartalmaz, melyet az aminosavak közül elsőként vontak ki természetes forrásából a 19. század elején. Ne lepődjünk meg spárgafogyasztás után: az aszparagin jellegzetes szagúvá teszi a vizeletet. A spárga folsavban, rostokban, káliumban, mangánban, rézben és antioxidánsokban is gazdag, és jó vitaminforrás. Sokáig gyógynövényként is híres volt elsősorban vízajtó és hashajtó hatásáról, de szemproblémákra, fogfájásra, görcsökre és ülőidegszabárára is hatásosnak tartották.

A **rebarbara** azért különleges a zöldségek között, mert az étkezésben betöltött szerepe szerint gyümölcs. Különösen Észak- és Nyugat-Európában, valamint Észak-Amerikában van jelentősége azokon a vidékeken, ahol a hűvösebb éghajlat miatt nincs olyan magas szintű gyümölcskultúra és finom gyümölcsök, mint nálunk a Kárpát-medencében. Leginkább pitékbe, lepényekbe vagy hasonló ételekbe teszik, ezért hívják az USA-ban „pie plant”-nek

Az angyalgökér az ernyősök családjába tartozik, jól mutatja ezt hatalmas virágzatának elrendeződése. Vastag üreges szárából kandirozott édesség, szárított leveléből pedig gyomornyugtató gyógytea készül

(pitenövény). Erőtlen, fanyar, savanyú ízét cukor hozzáadásával ellensúlyozzák, kompótot, szörpöket, dzsemet is készítenek belőle, ez esetben almával, narancssal, gyömbérrel, sőt angyalgökérrel ízesítik. Az angolok különösen kedvelik: tejsodóval leöntve, valamint rebarbarás morzsaként hagyományos ételük. Szeszes ital is készül belőle, például az olasz aperitif, a Rabarbaro Zucca Bitters. A lengyel, iráni és afgán konyhákban viszont zöldségként használják, ragut készítenek belőle, vagy burgonyával vegyítve lerakják, és úgy sűtik meg. A valószínűleg többszörös hibrid kerti rebarbara (*Rheum x cultorum*) vad őse Ázsiában őshonos. A keserűfűfélék közé tartozik, nagy termetű, hosszú életű, szívós évelő növény, a sóska rokona. Hullámos szélű, hosszú nyelű, hatalmas levelei oválisak, szíves vállúak, színük kopasz, fonákuk az erek mentén szőrös. Sárgásfehér, kicsi virágai másfél méter magas, elágazó virágzatban nyílnak tavasz végén. Valójában a rebarbarának nem a szárát, hanem leveleinek vaskos, piros vagy zöld nyelét esszük. A leveleket nem is szabad fogyasztani, mert magas oxálsav- és antrakinontartalmuk miatt mérgezők. A rebarbara első látásra a színes nyelű mangoldra hasonlít, de a mangoldnak az egész levelét felhasználják, és zöldségként eszik.

Rokonainak, az orvosi és a tenyeres rebarbarának (*R. officinale* és *R. palmatum*) a gyöktörzsét Kínában már több mint 4500 éve használják étvágyjavító, emésztést serkentő, méregtelenítő és gyulladáscsökkentő hatása miatt. Így a rebarbara először gyógyhatással bíró növényként vált fontos kereskedelmi cikké Kína és Nyugat-Ázsia között. A görögök és a rómaiak szárított gyökerét ismerték, keleti utazásáról Marco

VÁLTOZATOS KÍNÁLAT

A föld minden táján hihetetlen változatosságban és kreativitással használják föl az emberek a helyben megtalálható és fogyasztható növényeket. Az Atlanti-óceán partvidékén szívesen fogyasztják a sós mocsarakban (nálunk szikes, iszapos tófenéktársulásokban) megtalálható **sziksófűvet** (*Salicornia europaea*). Zsenge,

Sziksófű

Kristályvirág

Polo is hozott Európába. Angliában – ahol ma oly kedvelt élelmiszer- és dísnövény – a 16. század folyamán orvosi vonatkozásai miatt lett ismert, és csak az 1800-as évek elején jelentek meg a szakácskönyvekben rebarbarareceptek.

A gumójáért, valamint leveléért és vastag, húsos, halványított levélnyeléért termesztett zeller rokona az orvosi **angyalgyökér** (*Angelica archangelica*) csak ritkán tűnik fel a konyhákban. Észak-Európából származó, majd két méterre növő, robusztus, kétéves növény. Hazánkban nem őshonos, de néhol termesztik. Húsos, mélyre hatoló gyöktörzséből vastag, 2-3 centi-

méter átmérőjű, belül üreges szár fejlődik. Nagy, összetett, fűrészes szélű levelei fejlődnek felfűjt levélhüvellyel. Apró, zöld szirmú virágai nagy, csaknem gömbös ernyővirágzatban nyáron nyílnak. A középkori kolostorkertek kedvelt növénye volt, gyógyhatásán kívül sok hiedelem is fűződött hozzá. Azt tartották róla, hogy távol tartja a boszorkányokat és a szerencsétlenséget, és megvédi a rettegett betegségtől, a pestistől. A pestis ellen nem határos ugyan, de gyöktörzsében, magjában és levelében található hatóanyagai segítik az emésztést, meghűlést és reumát kezelni vele. A konyhában vastag, üreges szárat és főtt gyöktörzsét használják. A zsen-

ge, illatos szárat és levélgyeget friss krémsajttal tálalják, vagy salátákba teszik, meghámozva, cukorszirupban felfőzve, majd megszáritva édességet készítenek belőle, és süteményekbe, dzsemekbe, fagyaltokba használják fel. Szeszes italokat, vermutokat, gyógyliköröket – például a francia Chartreuse likört – ízesítik vele, leveléből emésztést segítő gyógytea készül. E különleges növények nevelésével magunk is megpróbálkozhatunk. Magjukat, sok más egzotikus zöldség-szaporítóanyag mellett hazai termesztőktől is beszerezhetjük: www.facebook.com/valeyra.ex.

Fráter Erzsébet

A zeller – levelén és gumóján kívül – vastag, húsos, halványított levélnyeléért („zellershár”) is nagyra becsült konyhakerti növény

ÖRÖK GYÜMÖLCSŐKBŐL

Nyáridőn, amikor bővében vagyunk a sokféle gyümölcsnek és zöldségnek, egyszerűen készíthetünk könnyű ebédet. Tél végén, a tavaszt várva ne-

hezebb a dolgunk, ám ha körülnézünk, találunk a piacon néhány olyan „törzsvendéget”, amelyek ilyenkor is igazán ízletesek. Örök piros gyümölcsünk az alma, ami még mostanra is tartalékol zamatokból, vitaminokból, a citrom telis-teli van életető C-vita-

minnal. No és hamarosan nyílnak a kertben, az erdőszélen az illatos ibolyák is: csempésszük be őket is a tavaszváró konyhába!

Halmos Monika
www.rozsakunyh.hu

FOTÓ: VASS ANDRÁS

Citromos pulykacsíkok almapürével, sült almával

Hozzávalók: 40 dkg pulykamell-filé, só, őrölt fehér bors, 2 citrom, 2 evőkanál olaj, 5 dkg vaj, 2 alma. Az almapüréhez 3 nagyobb alma, só, egy darabka fahéj, néhány csepp citromlé, 1-2 kiskanál méz

A húst ujjnyi vastag csíkokra vágjuk, megsózzuk, őrölt fehér borsal, reszelt citromhéjjal ízesítjük. Rácsorgatjuk az olajat, a citromok levét, és fél órán át állni hagyjuk. Eközben három almát megtisztítunk, lábosba tesszük, és annyi vízzel felöntjük, amennyi éppen ellepi. Beledobjuk a fahéjat, kevés citromlével ízesítjük. Néhány percig forraljuk, majd az almát még melegen áttörjük, és annyi mézzel ízesítjük, hogy kellemesen pikáns legyen. A másik két almát ujjnyi vastagon felszeleteljük, és a vajon mindkét oldalán megpirítjuk. A citromos húst felforrósított serpenyőbe borítjuk, és nagy láng fölött rázogatva addig sütjük, amíg megpuhul, és szépen megpirul. Azon melegében tálaljuk, nagytükörnek burgonyakro-kettel.

Mediterrán mámor

Hozzávalók: 25 dkg rétesliszt, 1 kiskanál sütőpor, 2 evőkanál búzakeményítő, 5 dkg vaj, 2 evőkanál méz, 5 dkg cukor, fél dl narancslé, 1 tojás, 1 evőkanál levendulavirág. A citromkrémhez 5 dkg vaj, 10 dkg kristálycukor, 2 tojássárgája, 2 közepes méretű citrom

A lisztet a sütőporral és a búzakeményítővel elvegyítjük. Hozzáadjuk a puha vajat, a mézet, a cukrot, a narancslevet, beleütjük a tojást, beleszórjuk a levendulavirágokat, majd az egészet alaposan kikeverjük. A sűrű masszából két kiskanál segítségével halmokat teszünk a sütőpapírral borított tepsire, egymástól igen távol, hogy sülés közben ne érjenek össze. Előmelegített sütőben, 180 °C-on 6-8 perc alatt szép aranyárgára sütjük. Ha kihültek, kettőt-kettőt citromkrémmel összeragasztunk. Ehhez a citromok héját lereszeljük, a levüket kifacsarjuk. A vajat gőz fölött megolvasztjuk, majd fokozatosan hozzáadjuk a fölvert tojássárgákat, a cukrot, a citromok reszelt héját és levét. Addig főzzük gőz fölött, amíg besűrűsödik. A krémet is kihűtjük, majd a kis süteményeket megkenjük, és összeillesztjük őket.

Ötlet: A citromkrémet más süteményekhez is felhasználhatjuk. Ha egyszer elkészítjük, a szívünkbe zárjuk!

Ibolyabólé

Hozzávalók: 2 nagy csokor ibolya, 1 citrom, 1 lime, 2 evőkanál cukor, 3 dl muskotályos bor, 1 üveg pezsgő

A citrom és a lime levével meglocsoljuk az ibolyavirágokat, rászórjuk a cukrot, ráöntjük a bort, és lefedve nyolc órán át állni hagyjuk. Leszűrjük, a pezsgővel felöntjük, és máris kínáljuk. A bőléba díszítésként citromkarikákat, ibolyás jégkockákat dobhatunk. Alkoholmentes változatához bor helyett natúr almalével és gyümölcspezsgővel öntsük fel. A citromkarika, az ibolyás jégkocka ebbe is illik.

TAVASZI ÖTLETEK

A virágkötőszakma csodálatos tárháza sok szép ötletet, technikai megoldást, anyagokat és szépséget tartogat. *Kövér Krisztián* mestervirágkötő és tanítványai a Flora Hungaria nagybani virágpiac és a virágkötők egyesülete által szervezett alkotóműhelyen tavaszköszöntő remekműveket készítettek.

1

1 Iszalagvesszőből készült koszorúalagra ragasztották a *Craspedia* sárga gömbvirágait, a fürjtojásokat, a selyemből készült hortenziavirágokat és a húsvéti kellékeket. Az ajtókoszorú sokáig díszít, ezért tartós elemekből kell összeállítanunk

2 Ajtódíszként használható a képkeretbe rögzített, vessződarabokból összeállított koszorú

3 A fából készült kaspót fóliával bélelték, hogy ne áztassa át a vizes tűzőhab. A szélét fakéreggel tűzték körbe, és ebbe a megmagasított kaspóba helyezték el az áfonyavesszőket, a szakállbroméliát, a tulipánokat és a viaszvirágot. Az egyszerűen elkészíthető tavaszi virágdíszben cserélhető a virágok, így hosszú időn keresztül látványos díszit kapunk

4 A virágtálat töltsük ki vizes tűzőhabbal, és ebbe szúrjuk bele a sokféle virágot (*Buvardia*, frézia, *Hypericum*, *Bulbinella*), majd az üresen maradt részeket mohával töltsük ki. A tál bármilyen más virággal is kitölthető

2

3

4

MESTERI ASZTALOK

A tavaly őszi gyakorlati virágkötő-mestervizsgán a résztvevők asztaldíszítést is készítettek. Képeinken néhány érdekes megoldást mutatunk be.

Szabó János
rovata

1

2

3

1 Botos Andrea a teríték mellett üresen maradó részre filctekercseket és kövirózsákat tett. A különböző fajtájú, színű és alakú növények nagyszerű összehatást teremtettek

2 Dobos Ágnes rózsával töltötte meg a félgömb tartókat. Az egyes elemek között letisztított aszparágusz- és jázminindákkal teremtett kapcsolatot

3 Füvesi Anna virágerdőt álmodott az asztalra. A virágok vizes tűzőhabból kapnak vizutánpótlást

4 A meleg színekkel játszott Gaszner Hajnalka: modern stílusú asztaldíszében szürke nyárfalevél alagra tette a színes virágokat. Az asztalszéli virágok a kettős falú asztalba tett vizes tűzőhabból, az asztal tetején lévő pedig a fémpálcákhoz rögzített üveg kémcsövekből jutnak vízhez

4

Közzünk virágot!

FIATALOKNAK

Az Arany Rózsa Alapítvány fiataloknak kiírt pályázatára négy frissen végzett virágkötő jelentkezett. Mindenki ugyanazokat a virágokat, kellékeket kapta, ám merőben eltérő megoldások születtek.

1

2

3

4

1 Kunfalvi Melinda a természetet jelenítette meg alkotásában. A tál szélét faágsszeletekkel rakta körbe, a tojás alakú tartót barkavirágzatokból készítette. A cserepekben elhelyezett tavaszi virágok közeit zöldre festett izlandi zuzmóval fedte be

2 Piroska Ágnes erdőrészletet készített. A nyírfa- és barkafűzágak tartanak és díszítenek is. A tavaszi hagymás virágokat drótra szúrva tűzte a tűzőhabba, a fűrjtojásokat a közöket kitöltő mohapárnára ragasztotta

3 Takács Diána vízszintesen fektette a nyírfaágakat. Négyzet alakúra vágott kéregdarabokkal leragasztott hungarocell gömböket választott fő látványként. A nyírfaesszőkkel körbetekert tartóedény szép alap a tálból „kinövő” tavaszi hagymásokhoz

4 Romantikus megoldást választott Nagy Tamás, aki a kellékekkel fokozta a hatást. Az átívelő nyírfa kéregdarabok, a pillangó és a csipkeszalagból készült masnik egységes, dekoratív stílust alkotnak

Fontos A TÁLALÁS

A Budapest környéki virág-nagykereskedésben Szentpéteri Szabolcs mester-virágkötő a tavaszi virágok tálalásával kapcsolatban adott ötleteket. Széttört tojásbéjak, szalma, hánacs, ágakból készített koszorúk és még sokféle más kellék emlékeztet a húsvétra. Üres befőttesüvegek is felhasználhatók. Tegyük díszessé, tavaszi-vá a környezetünket!

Jobb oldalon injektálással kezelt, bal oldalon kezeletlen vadgesztenye nyár végén

PERMETEZÉS HELYETT INJEKTÁLÁS

FAINJEKTÁLÁS
Díszfáink védelmére

Hatékonyan alkalmazható:
a vadgesztenye aknázómoly ellen
a platán csipkés poloska és
apiognómiás betegséggel szemben
a feketeenyő
gombás pusztulása ellen
gyomfafajok irtására

Védekezés nélkül **Védekezéssel**

Előnyei:
Nem szennyezi a környezetet
Hosszantartó hatás
A növény teljes felületén hat
Alkalmazása észrevétlen

Szükséges körméret

06-20-943-2004
www.fainjektalas.hu info@fainjektalas.hu

Az injektálásnak két, jól elkülöníthető technikáját ismerjük, az egyik a gravitációs módszer, amikor előre kiserelt kapszulát állítunk a fa törzsébe készített furatba. A másik lehetőség, amikor változó nyomással, fecskendő segítségével az előre fúrt lyukon keresztül préseljük a fa törzsébe a hatóanyagot. Előnye, hogy gyors, viszont különleges felszerelést igényel.

Az Egyesült Államokban elterjedt módszer szerint bennmaradó tiplin keresztül injektálnak. Az éveken át ismételt kezelése során azonban elfognak a furathelyek a gyökérnyaki részen, a törzs ma-

ELŐNYEI

Az injektálás a légszállításos vagy nagynyomású permetezésekkel összehasonlítva sok előnnyel jár. Ezek közül a legfontosabbak:

A fa méretétől függetlenül alkalmazható, azaz a koros fák lombkoronájának csúcsi részébe is eljut a hatóanyag, nem így a permetezéssel, ahol a zárt koronán keresztül 15-20 méter magasságba már alig jut permetszer.

A fa tenyészhelyétől függetlenül bárhol alkalmazható: a felszerelés kiegészítésében a fém, az utaktól távol (pl. belső udvarban, erdőben), permetezőgéppel nem megközelíthető helyeken is egyszerűen használható.

Céltott eljárás, nem szennyezi a természetes és az épített környezetet sem, emiatt óvodák, iskolák, egészségügyi közintézmények udvarain is biztonságosan kivitelezhető. Az injektálás hatékonysága legalább egy teljes vegetációs időt lefed, amíg egy többnemzedékes rovarkártevő ellen évenként több permetezés is szükséges. A vadgesztenye-aknázómoly elleni hatása még a harmadik évben is szemmel látható. Alkalmazásával csökken a környezet vegyszerterhelése.

Az injektálás nyoma szinte észrevétlen, a napszak vagy az időjárás nem befolyásolja a hatékonyságát, míg a permetezésnél a szél az elsodródás, az eső pedig a lemosódás miatt rontja a hatását.

Az időben végzett kezelés esetén a lomb közel 90%-a a vegetációs idő folyamán sértetlen marad.

Az injektálásos növényvédelmi technológiát több száz szabadalom védi, fölfedezése azonban Leonardo Da Vinci koráig nyúlik vissza. Napjainkban Amerikában, Olaszországban, Spanyolországban már elterjedt az injektálásos technológia, Magyarországon 1998 óta használják a szakemberek a vadgesztenye-aknázómoly (Cameraria ohridella) elleni védekezésben.

gasabb részébe injektálás esetén pedig a lombkorona alsó, törzsközei ágába nem jut megfelelő mennyiségű hatóanyag, és a sebgógyulás sem minden esetben tökéletes. Ezzel szemben a direkt injektálásnál a mindössze 3 milliméteres furaton keresztül juttatják be a hatóanyagot, a furatot pedig a kezelés után sebkezelő anyagba mártott fatiplivel tökéletesen lezárják. Tapasztalataink szerint ezek a sebek szépen gyógyulnak, egy év elteltével már alig látszanak a fán. Ez a módszer ígéretes lehetőség a díszfák szívó-szűrő-rágó kártevői elleni védelmére, valamint a tápanyagok utánpótlására is. A vadgesztenye esetében nyugodt szívvel állítjuk, hogy biztosan jól működő rendszer, jó szívvel ajánljuk a kerttulajdonosoknak és az önkormányzatoknak.

Posnyák Klára,
Dr. Gutermuth Ádám,
Subai Géza

MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM

Budapest XIV., Városliget,
Vajdahunyadvár
Tel./fax: (+36)-(1)-363-2711
E-mail: info@mmgm.hu – www.mmgm.hu
Nyitva: kedd–vasárnap: 10–17 óráig,
Hétfőn zárva.

Április 17–19.

Tavaszi orchideakiállítás és -vásár

Május 18.

Ligetséta a növények napja alkalmából

Május 23–25.

Miénk a vár – játékiállítás és -vásár

FÜVÉSZKERT

Budapest VIII., Illés utca 25.
Tel.: (+36)-(1)-210-1074,
(+36)-(1)-314-0535
www.fuveszkert.org
Nyitva: március 31-ig mindennap
9–16 óráig, április 1-jétől mindennap
9–17 óráig.

Március 27., péntek 16–18 óra
Gyógynövény-ismereti tanfolyam

Március 28.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napja:
Fák oltása a gyakorlatban – szakmai nap

Április 11–12., 18–19.

Sakura-ünnep hétvégi programokkal
– kézműves gyerekfoglalkozás,
herendiporcelán-festés

Május 9.

Madarak és fák napja – gyerekprogramok
a Mi Micsoda Klubbal közösen

Május 10.

Különleges zöldségek napja – szakmai nap

Május 15–17.

Kaktuszképzés

NEMZETI BOTANIKUS KERT

Vácrátót, Alkotmány u. 2–4.
www.botanikuskert.hu, www.facebook.com/nemzetibotanikuskert
Nyitva: március 31-ig
mindennap 8–16 óráig, április 1-jétől
mindennap 8–18 óráig.

Március közepe – május:

Kora tavaszi hagymások
és 70 000 tulipán virágzása.

A Kertbarát Magazin idei 1–2-es számában megjelent előfizetési akció nyertesei, akik egyenként 2000 Ft-os Oázis vásárlási utalványt kapnak:

Dévay József, Szolnok; Deméné Smildéliusz Katalin, Nagykanizsa; Révész Mária, Balatonkeresztúr; Gellért Sándor, Budapest; Gyuricza Sándor, Nagykanizsa; Kenyeresy Árpádné, Miskolc; Simon Józsefné, Hahót; Huszka János, Tiszakécske; Hahner Jánosné, Kajdacs; Molnár Zoltán, Sárvár; dr. Kádas János, Debrecen; Pálkás Ágnes, Kisteleik; Szatmári Zoltánné, Lucfalva; Hoffman Gyuláné, Veszprémsvársány; Várhegyi Sándor, Rémsziget; Gyimesi Erzsébet, Szigetcsép; Pukkai László, Mosonmagyaróvár; Képes Anna, Nyíregyháza; Jámbor Tamás, Győrújbarát; Alt Sámuel, Békéscsaba; Bihari Gáborné, Debrecen (Józsa); Johann Paul Veges, Várvolgy; Mercz János, Kaposfő; Nyerges Sándorné, Fábianszék; Balássy Júlia, Győr. Gratulálunk a nyerteseknek!

Március 20–22.

Gardenexpo

Kertkultúra
Papp László Budapest Sportaréna
www.gardenexpo.hu

Március 29. 9–17 óra

**Az Óbudai Bonsai Egyesület
15 éves jubileumi kiállítása**
Bp. III., San Marco u. 81.
Tel.: (+36)-(30)-970-6339

Április 15–19.

Construma Kert

Kertépítés
Budapest, Hungexpo
www.construma.hu/kert

Április 24–26.

Corvinus Díszkert

Budapesti Corvinus Egyetem,
Budai Arborétum
www.diszkertkiallitas.hu

Április 1.

Az üvegházak és az állandó
kiállítások nyitása

Április 11., szombat 11:00–13:30:

Tájéktó műhely, Koncz Gyöngyi
művésztanárral vezetésével

Május 1–3.

Tavaszi növényvásár és kézműves
termékek vására, gyerekprogramokkal

szentendrei szabadtéri néprajzi múzeum

Szentendre, Sztaravodai út
Tel.: (+36)-(26)-502-500
– www.skanden.hu
Nyitva: március 31-ig
szombat–vasárnaponként 10–16 óráig,
április elsejétől
keddtől vasárnapig 9–17 óráig.

MISKOLCI BONSAI KLUB

Ifjúsági és Szabadidő Ház, Miskolc,
Győri kapu 27/A
bonsaiklubmiskolc.5mp.eu

Március 27., péntek 16:30
Bonsaipótlás szerszámai

Április 24., péntek 16:30
Természetes formák:
jin és shari metszés és útmutató

Május 29., péntek 16:30
Bonsai mint művészet (diavetítés)

Fizessen elő most a Kertbarát Magazinra!

Fizessen elő egy évre a Kertbarát
Magazinra 2016. március 21. és
május 22 között és nyerjen!

Első 25 előfizetők az Oázis
Kertészet 2000 Ft értékű vásárlási
utalványát kapja, ami az ország
bármelyik Oázis Aruházában
levásárolható.

www.oazishu

A Kertbarát Magazin megjelenik kéthavonta

Előfizetési megbízás

Előfizethető az ország bármely postáján, a hirdapkezesítőknél,
e-mailen a hirdapelofigetes@posta.hu címen, a (06)- (80)-444-444-es
telefonszámon, vagy a honlapunkon: www.kertbaratmagazin.hu
Kérjük olvashatóan töltsse ki, s küldje a Magyar Posta Zrt. Levél
Üzletág Központi Előfizetési és Árucsoport címére: 1900 Budapest

Előfizetem a Kertbarát Magazin című kiadványt.
Előfizetési díj egy évre: 3600 Ft

Név: _____

Cím: _____

Kelt: _____

év hó nap

aláírás

VÍZGÉPÉSZETI BEMUTATÓTEREM

Termékeink:

öntöző szivattyúk • mélykútszivattyúk • búvárszivattyúk • nyomásfokozók • szivattyú vezérlések
szűrők • vízforgatók • vízgyűjtő ciszternák • szennyvízszivattyúk • szennyvízátelő berendezések

Szolgáltatásaink:

kútfúrás és kútgépészet teljesen ismeretlen kutak kútdiagnosztikai vizsgálata
házi vízellátás • nyomásfokozás • esővízhasznosító gépészet • medence gépészet

Vízgépészeti bemutatóterem

1153 Budapest, Eötvös u. 37. • Tel./fax.: 306-1523
Mobil: +36 (703) 286-774

Szemölcskaktusz

Karácsonyi kaktusz

Medvetalp kaktusz

NÉGY ÉVSZAK, NÉGY KAKTUSZ

Áder Csaba a kaktuszokról szerzett ismereteit, tapasztalatait foglalta össze írásában, és képeket is küldött mellé.

A kaktuszok nem igényelnek sok törődést, csupán napos helyre és kevés vízre van szükségük, mégis kevés ember dönt úgy, hogy a lakásában 1-2 példánynál többet tartson, és még kevesebben kezdik gyűjteni. Ennek kézenfekvő oka a kaktuszok legjellemzőbb része, a töviseik. Ezeket a veszélyes fegyvereket a felsivagyi élőhelyhez való alkalmaz-

kodás hozta létre. A száraz, forró éghajlat hatására szükségessé vált a vízmegőrzés, a kaktuszok törzsei változatos pozsgás alakot öltöttek (kerek, oszlopos, barázdált stb.). A csapadékhiány miatt a leveleik átalakultak, és tövisekké fejlődtek, megóvva a növényt a legegő állatoktól és a perzselő napfénytől.

Legnagyobb varázsukat a virágaik adják. Szinte hihetetlen, hogy miként képes ez a száraz körülményekhez szokott növény sokszínű, pompás, élénk színben ragyogó virágokat fej-

leszteni. Minden más növénynél élénkebb színekben tündökölnék a sivatag virágai. Jó választással egész évben virágzó kaktuszokkal vehetjük körbe magunkat. A család legnépesebb nemzetsége a szemölcskaktusz (*Mammillaria*). A kerek növénytestet kis „szemölcsök” borítják, amelyek mögül tavasszal a hajtás csúcsán koszorú alakban jelennek meg a ragyogó virágok. A legforróbb nyári napokban nyílnak a medvetalp (*Opuntia*) nemzetség virágai. A növénytest levél alakú hajtásokból áll, amelyeken a kaktuszok legveszélyesebb tövisei állnak: a

glochidák (töviscsomó) meredő rengeteg apró tövis a legkisebb érintésre is könnyen a bőrbé áll. Ennek ellenére ez az egyik legnépszerűbb kaktusz nemzetség. A legtöbbjük időskorban virágzik, azonban korábban nyíló és télálló fajta is akad köztük, amelynek virágai hóolvadás után a tavaszi virágok szépségével vetekszenek. Nyár végén, de leginkább kora ősszel borulnak virágba a *Notocactus* nemzetség sárga virágai, és akkor kezdenek rügyezni a téli virágpompa elmaradhatatlan növényei, a karácsonyi kaktuszok.

Horváth Lilianna olvasónk egy cserje virágzó hajtásáról küldött felvételt, és arra kér, hogy segítsünk meghatározni a növényt.

A képen a barátcserje (*Vitex agnus-castus*) látható. A Földközi-tenger térségében honos cserjét nálunk is gyakorta ültetik. Terebélyes ágrendszerű, 1,5-2 méter magasra növekvő télálló növény. Lazán álló, lombhullató levelei tenyeresen összetettek, a lándzsa alakú levélkék aromás illatúak. Levendulalila, 10-15 centiméter hosszú, füzérekben fejlődő illatos virágai júliustól szeptemberig nyílnak, vonzzák a lepkéket és a poszméheket. Szárazságtűrő, napfénykedvelő növény, bármilyen talajon megél.

Hideg teleken visszafagyhat, de tőből újra kihajt. Meleg, védett, napos helyre ültessük.

HERBÁCIÓ

Február 13. és május 15. között két lapszámot keressen az újságárusoknál!

A tavaszi Herbációt és a Herbáció Plusz: Erdőkincse-Mezőmenzát, mely az ehető vadontermő növényekről szóló tematikus különszám, kérje újságárusától!

www.herbacio.hu
Info: 06 30 437 8900

Rejtély

NÖVÉNYEKET KERESSEN!

A rejtélyhálóban nyolc növény neve bújik meg. A feladat az, hogy a hálóban négyzetről négyzetre lépegetve minél több szót találjon meg.

P	Á	R	G	A
S	E	O	D	M
O	M	N	I	L
B	A	B	Ó	A
A	J	O	S	T

A megoldást küldje be címünkre! A helyes megfejtést beküldők között **egy nyertes részére könyvet** sorsolunk ki.
Címünk: Kertbarát Magazin, 1591 Budapest, Pf.: 294. Beküldési határidő: 2015. május 15.

A Kertbarát Magazin január-februári számában közölt rejtély helyes megfejtéséért felajánlott könyvet Kruzicsné Kozma Erzsébet mezőberényi olvasónk nyerte.

www.spuri.hu

Szonikus madárriasztó

A szonikus madárriasztó környezetbarát módon tartja távol a madarakat előre rögzített természetes hangokkal, ragadozó madarak hangjával, valamint pisztolylövés hangjával. Így egy veszélyzóna jön létre a madarak számára, ahol a populáció drasztikusan csökken. Fő alkalmazási területek: mezőgazdasági tárolók, raktárak, eröművek, repülőterek stb.

Fonál Elektronikai Kft., 2093 Tatabánya, Árgód út 85.
Tel./Fax: +36 34 316 673, e-mail: spuri@spuri.hu

Kérdéseiket, ötleteiket, javaslataikat és észrevételeiket továbbra is várja a szerkesztőségben: Algeier Wendy, algeier.wendy@kerteszetesszoleszet.hu

A Kertbarát Magazin legközelebbi száma május 22-én jelenik meg.

Postacímünk: Budapest, Postafiók: 294, 1591
Faxszámunk: 273-2285
E-mail címünk: szerkesztoseg@kerteszetesszoleszet.hu

ÉRTÜNK A NÖVÉNYEK NYELVÉN

Mivel véditek ezt a gyönyörű kerletet? Harapos gombákkal.

A ZÖLD MEGOLDÁSOK KISEBB KÖRNYEZETI TERHELÉSSEL IS HATÉKONYAK!

- Egészségesebb, jobban eladható termést eredményeznek.
- Nem veszélyesek az emberekre és a ház körüli állatokra.
- Megkímélik a talajokat és a vizeket, és így gyermekeink jövőjét is óvják.

Kwizda ZÖLD Program Amit a természet már leteremtett. www.szepzold.hu

Kwizda Agro Táplálunk és védünk

spuri.hu Rágcsálóriasztók

Szabaduljon meg hivatlan vendégeitől!

- egér, patkány
- nyest, pele, görény
- vakond
- kullancs, bolha
- galamb, seregély

Forel Elektronikai Kft.
2800 Tatabánya, Árpád út 61.
Tel./Fax: +36 34 316 673
e-mail: spuri@spuri.hu
www.spuri.hu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ELLENBEN MEGFEJTÉS, 1.																							
POSTAFIÓK RÖVIDEN	DEHOGYI MEGFEJTÉS, 2.																						
AFRIKAI RÖVIDEN		ZENÉBEN; VÁLTOZÓ TEMPOBAN LOBOGÓ VÍZ- ZEL LEONT																					
ÚT, ANGOLUL																							
KOR- HATÁRI MEG- FEJTÉS, 5.																							
MEG- FEJTÉS, 3. LÖVEG	E	KÚRA, PÁROS BETŰI	MENNYISÉGI EGYSÉG, RÖVIDEN	KÖZÉP- SULI	ADY EGYIK ÁLNEVE	KAPTAFA, ÉGES, EGYENEMŰ HANGSZÓI																	
	GY	KÉMIKUS LÉZER- LEMEZ RÖVIDEN																					
SÁRIKA			MAGÁHOZ RENDEL FOLYÓ- MEDER																				
MESEBELI HANGYA		IRODALMI MŰFAJ ...BAEZ, AMERIKAI ÉNEKESNŐ				VÍZ ÉS OLAJ KEVERÉKE GALA- MŰSOR																	
SEJTMAGI		VOITH SZINESZŰ NÁTRIUM VEGYJELE			PETROVIC ...ZENE- SZERZŐ V. NAGYJÁBÓL																		
TEXTIL- HULLADÉK					FÜRGE PONTY- FÉLE HÁL AGYÓI																		
GYÖR NEMET NEVE					KATALIN, OPERA- ÉNEKESNŐ ...VE, PÁRJA																		
... GARDE, ÁLLÁS VIVÁSBAN		ERŐD RÉSZE VALÓBAN, NÉPESSEN			SZOKNYA- VADÁSZ BIZONY, ŐSI SZÓVAL																		
KELET, RÖVIDEN		DUPLÁN: ZAGYVA BESZÉD LÁT, FIGYEL			KINEK A TU- LAJDONA? NEMET ZENE- SZERZŐ V.	KARJÁBA ZÁR MINDENKI																	
AMAZO- NASI FOLYAMI DELFIN					BILBAO LAKÓJA Á... CARTE																		
SZEKER- RŰD					ELŐTAG, EGYENLŐT- LEN TIA, AMI J SZINESZŰ																		
ÉVKÖZII ERŐS SODRÁS					KÁVÉ- MARADÉK UGYAN- CSAK																		
					SZAMÁR BESZÉD! NAGYOT- HALLÓ	FÉL TUCAT NAGYAPÓ, KEDVESEN																	
CSÖRTE					HÉZAG HILLESUM HOLLAND IRÓDÓ V. (ETTY)																		
MŰTATÓ- SZÖCSKA					ORRAHOZ																		
BARÁZDA- BILLEGE- TŐ					ATOMI TÖMEGÉGY- SEG, RÖV. ELŐD																		
					RAVASZ FOGÁS GRAMM, RÖVIDEN																		
ÁTTELEŐ NÖVÉNY	E																						

Január-februári számunk megfejtése: Tóthárpád Ferenc: Tájkép
A felajánlott könyveket Jerneiné Fülöp Judit gödi; Magyarné Zombori Katalin mosonmagyaróvári;
Horváthné Takács Kinga magyarszerdahelyi rejtvényfejtőinknek postázzuk.

A fészkes virágzatú növények alkotják földünk legnépesebb növénycsaládját. Számos lágyszárú képviselőjük hazánkban is honos, réteken-mezőkön gyakran látjuk a sárga oroszlánfögléket vagy az utak mentén a kék katángkórót. Kertjeinkbe ültetjük az őszirózsaféléket vagy a krizantémokat, a margarétákat. Talán legismertebb képviselőjük a nélkülözhetetlen haszonnövény, a napraforgó. Meglepő, de e növénycsalád képviselői között fás szárú nemzetségek, fajok is előfordulnak. Ilyen a terebélyes cserjévé fejlődő tengerparti borfa (Baccharis halimifolia).

GYORSAN KEL

Magvetéssel könnyen szaporíthatjuk. Késő ősszel gyűjtsük be a terméseket, majd távolítsuk el a repítőképzőlemezt, és tavaszig tároljuk szárazon a magokat. Áprilisban már hozzákezdhetünk a magvetéshez. Normál kerti talajjal megtöltött cserpepek vagy tálca, láda felületére szórjuk az apró magvakat, s nagyon vékonyan takarjuk azokat, majd alaposan öntözzük be. Az edényt üveglappal lefedve hosszabb ideig megőrizhetjük a közeg nedvesség- és páratartalmát. A magok nagyon gyorsan kelnek és csíráznak, a vetés után két héttel már megjelennek, és gyorsan növekednek a magoncok, sőt gyakran már a vetés évében elérik a 60-80 centiméteres magasságot, és virágoznak is a növények.

TENGERPARTI BORFA

A nemzetséget Linné nevezte el *Bacchusról*, az ókori római mitológia víg kedélyű istenéről, akit a bor és a mámor, a szőlőművelés és borkészítés isteneként tisztelték. A névadás eredete nem tisztázott, valószínűleg arra utalhat, hogy a cserjéből vagy rokonából ünnepi fejdísz, koszorút fontak. Mindenesetre borkészítésre nem alkalmas a növény, sőt, magjai mérgezők. A tengerparti borfa Észak- és Közép-Amerikában él, az Amerikai Egyesült Államok dél-délkeleti területein, Massachusetts-től

Floridáig, Arkanzasban és Texasban, az Antillákon, Mexikóban, leginkább a tengerparti, vagy ahhoz közeli nedves, sós, homokos talajokon, néha mocsaras vidékeken fordul elő. Eredeti élőhelyén 2-4 méter magas lombhullató cserje, hazánkban – így a Budai Arborétum kissé száraz talaján – mintegy két méter magasra nő. Lombtalan állapotban szürkés, bordázott vesszői érdekesekek, kissé mereven állók. Helyenként seprúc-cserjének is nevezik, mert hajtásában gyakran használgatják a célra. A hajtásokon kissé vastos, 3-6 centiméter hosszú és 4 centiméter széles, rövid levéllyelű, szórt állású, szürkés sötétzöld levelek láthatók, széleik nagy, durva fogakkal díszítettek. A virágos hajtások csúcsi részén elhelyezkedő levelek sokszor kisebbek, keskenyek, ép szélűek. Fehéres virágzatai augusztus-szeptemberben nyílnak. A fészkesvirágzatokat csak csöves virágok alkotják. A növény egyébként kétfajta, azaz a hím- és nőivarú virágok külön-külön egyedeken nyílnak. Fehér bóbítás, lapított kaszattermései októberre érnek meg. A magok nagyon aprók, szőrös repítőképzőlemezt segítségével terjednek, gyakran olyan sikeresen, hogy az USA és Ausztrália egyes területein inváziós növényként kell ellenük fölvenni a harcot.

A tengerparti borfa jó tűrőképességű, hazánkban jó télálló faj. Fényigényes és melegkedvelő, ezért napos vagy félárnyékos fekvésbe, kisebb csoportokba, lehetőleg öntözött viszonyok közé ültessük, bár a kisebb szárazságot, sőt a talaj magasabb sótartalmát, az enyhe sziket is elviseli.

Sütöriné Diószegi Magdolna

A magkérő leveleket a BCE KETK Dísznövénytermesztési és Dendrológia Tanszék címén, 1518 Budapest, Pf.: 53, Sütöriné dr. Diószegi Magdolna várja. A 105 forinttal fölbélyegzett válaszborítékra írják rá: „Magot küldünk”.

„Mintha kis mécsesek világítanak,
úgy néz fényes szeme szűz epervirágnak.”
A rejtvény számozott négyzetek betűiből egy magyar költő neve és versének címe állítható össze. A főszókat versének folytatását rejtettük el. Kérjük, a megfejtést küldje be címünkre!

Kertbarát Magazin
1591 Budapest, Pf.: 294.
vagy e-mailen:
titkarsag@kerteszeteszoleszet.hu
Beküldési határidő: 2014. május 15.
A helyes megfejtést beküldők közül három nyertes könyvtalamban részesül.

Látogass el webshopunkba, nézzél meg, tervezd meg a kerted kiegészítéseit, vedd meg, meggyűri benned! Hosszú évek óta a legjobb ár-érték arányú kerti árucikkeket kínáljuk!

Szeretem az Oázist

Az otthonom, a kertem és a virágaim is

Válassz együtt a virágos tavakat! Nem kell messzire menned a kikeletleghszebb egyényári virágaiért, száz-
 másszép egyébiért, gyamócsiszemű növényekért, ba konzöldegekért, örökzöldekért és díszcserjékért.
 Egy helyen megtalálsz mindent. Kerti kiegészítők, ültetési és ápolási alapanyagok? Divatos kaspók,
 dekorációs kellékek? Akármire legyen szükséged, a kertszermesek legjobb barátja: Oázis Kertészet.

Nézz szét szezonál kínálatunkban, és válts be 1000 forintos kuponunkat!

1000
EZER FORINT

Az Oázis Kertészet
ajándék kuponja

A kupon az éves díj-újszmban fel-
 használható, 2015. április 30. tájáig,
 leadáskorál 5000 Ft árú árucikkekre
 váltható, azaz 4000 Ft-ot felül fizet-
 ned. A kupon más árucikkekre nem von-
 tható vissza, azaz 400 lemmékre nem
 váltható be. Vádelésenként egy darab
 kupon használható fel.
www.oazishu

Kertészetek áruházaink szerte az országban: **Zyka** 8400 Ipari Park, Északi szektor; **Budakeszi Szőlőskert** Ipari Park (a Tescónál) Budapest - **Pasarét** 1026 Zilah u. 6; **Budapest - Köbánya** 1101 Rőbányai út 47; **Budapest - Rékosszentmihály** 1162 Szlovák út 15; **Budapest - Soroksár** 1237 Helsinki út 98; **Cegléd** 2700 Külső-Jászberényi út 2; **Csepak Mini** 8229 Kossuth Lajos u. 15.; **Diósd** 2049 Drófasor u. 19. (AZ Inter-szárnál); **Hajdúnánás Mini** 4080 Szabadság u. 50; **Jászberény** 5100 Nagykátai út 17; **Keszthely** 8360 Semmelweis u. 2; **Mohács** 7700 Pécsi út, Ipari Park; **Monor** 4-es főút 32. km; **Nyíregyháza** 4400 Korányi Frigyes út 204; **Orosháza Mini** 5900 Székács József u. 61; **Szeged Nyitás** márciusban; **Székesfehérvár Nyitás** márciusban; **Szolnok - Szajol** 4-es főút 108. km; **Tatabánya** 2800, Erdész u. 38. (A Dózsakertben)